

TIETOA AMPLIA WEALTH FINLAND OY: STÄ, SEN TARJOAMISTA SIJOITUS- JA OHEISPALVELUISTA, RAHOITUSVÄLINELAJIEN LUONTEESTA JA TYYPILLISISTÄ RISKEISTÄ SEKÄ RAHOITUSPALVELUIDEN ETÄMYNNIN ENNAKKOTIEDOT

1 YLEISTÄ

Tämä esite sisältää sijoituspalvelulain ja muun viranomaissääntelyn mukaiset tiedot Amplia Wealth Finland Oy:stä, sen tarjoamista sijoitus- ja oheispalveluista sekä näihin palveluihin sisältyvien rahoitusvälineiden yleisimmistä riskeistä. Lisäksi tässä annetaan kuluttajalle kuluttajasuojalain mukaiset enakkotiedot rahoituspalveluiden etämyynnistä. Amplia Wealth Finland antaa mahdolliset tarkemmat tuote- tai palvelukohtaiset tiedot tai sopimusehdot tuotteen tai palvelun tarjoamisen yhteydessä. Tämän esitteen tiedot päivitetään tarvittaessa, ja ajankohtaisin versio on saatavilla Yhtiön nettisivuilla osoitteessa www.ampliawealth.com.

2 TIEDOT AMPLIA WEALTH FINLAND OY: STÄ JA SITÄ VALVOVASTA VIRANOMAISESTA

2.1 Amplia Wealth Finland Oy

Amplia Wealth Finland Oy (y-tunnus 3297176–8, jäljempänä: “Amplia” tai ”Yhtiö”) kuuluu sveitsiläiseen Amplia Wealth konserniin. Amplia on operatiivisesti itsenäinen, Suomen kaupparekisteriin merkitty yritys. Amplia on saanut Finanssivalvonnalta sijoituspalvelulain mukaisen toimiluvan:

- 1) toimeksiantojen välittämiseen;
- 2) sijoitusneuvontaan;
- 3) omaisuudenhoitoon;
- 4) liikkeeseenlaskujen ja myynnin järjestämiseen ilman merkintä- tai ostositoumusta;
- 5) muuhun sijoituspalveluun tai oheispalveluun verrattavaan toimintaan.

Amplialla ei ole oikeutta pitää hallussaan asiakasvaroja tai toteuttaa toimeksiantoja.

Yhtiö ei käytä sijoitus- ja oheispalveluiden tarjoamisessa sidonnaisiamiehiä.

2.2 Yhteystiedot

Amplian yhteystiedot ovat:

Amplia Wealth Finland Oy
Rikhardinkatu 2
00130 Helsinki

Sähköposti: etunimi.sukunimi@ampliawealth.com
www.ampliawealth.com/fi

2.3 Valvova viranomainen

Finanssivalvonta on Amplian toimintaa valvova viranomainen. Finanssivalvonnan yhteystiedot ovat:

Finanssivalvonta

PL 103, Snellmaninkatu 6
00101 Helsinki
Puhelin (vaihe): 09 183 51
Sähköposti: kirjaamo@finanssivalvonta.fi
www.finanssivalvonta.fi

3 TIETOA ASIOINTIIN LIITTYVISTÄ KÄYTÄN- NÖISTÄ

3.1 Asiointitapa, - kieli ja kommunikaatio

Asiakas voi asioida Amplian kanssa tarjottuun palveluun liittyen kirjallisesti (kirjeitse), sähköpostitse, puhelimitse, Amplian verkkopalvelun välityksellä tai tapaamalla Amplian edustajia ja sidonnaisiamiehiä henkilökohtaisesti. Kunkin palvelun palvelusopimuksessa (kuten omaisuudenhoitosopimus) on määritelty asiointissa, kuten toimeksiantojen ja ilmoitusten välittämisessä ja vastaanottamisessa, käytetty pääasiallinen kommunikaatiomuoto. Sähköpostin, suojatun sähköpostin ja verkkopalveluiden käyttämiseen viestintävälineenä liittyy tietoturvariskejä, joista asiakkaan tulee olla tietoinen. Palvelua mahdollisesti koskevat raportit, raporttien toimitusväli ja - ajankohta on ilmoitettu palvelua koskevissa ehdoissa ja mahdollisessa sopimuksessa.

Amplia tarjoaa Amplian palveluita suomen, ruotsin ja englannin kielellä.

3.2 Tietojen käyttö ja tallennus

Amplialla on lainsäädäntöön perustuva velvollisuus tallentaa sijoituspalveluiden tarjoamiseen liittyvät Asiakkaan kanssa käytävät sellaiset puhelinkeskustelut ja sähköiset viestit, jotka voivat johtaa liiketoimiin. Amplia käyttää tallenteita toimeksiantojen todentamiseen, asiakaspalvelunsa laadun kehittämiseen ja riskienhallintaan. Yhtiö pidättää oikeuden käyttää puhelin- ja muita tallenteita todisteina toimeksiantoon liittyvien mahdollisten erimielisyyksien ratkaisemisessa. Amplialla on myös velvollisuus luovuttaa tallenteet toimivaltaisille viranomaisille näiden pyynnöstä. Kopio Asiakkaan kanssa käytyjen keskustelujen ja vaihdettavien viestien tallenteista on saatavilla Asiakkaan pyynnöstä viiden (5) ja toimivaltaisen viranomaisen pyynnöstä seitsemän (7) vuoden ajan.

Asiakkaalle esitetyt asiakkaan tuntemiseen liittyvät kysymykset perustuvat lakiin rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä, paljastamisesta ja selvittämisestä (28.6.2017/444) koskevaan sääntelyyn. Asiakkaan tuntemistietoja ja muita henkilötietoja voidaan käyttää rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämiseen, paljastamiseen ja selvittämiseen sekä rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen ja sen rikoksen, jolla rahanpesun tai terrorismin rahoittamisen kohteena oleva omaisuus

tai rikoshyöty on saatu, tutkintaan saattamista varten.

3.3 Etämyynnin ennakkoehdot

Seuraavassa annetaan kuluttajalle Suomen kuluttajasuojalain mukaiset ennakkotiedot rahoituspalveluiden etämyynnistä. Etämyynnillä tarkoitetaan tilannetta, jossa rahoituspalvelua tarjotaan kuluttajalle Yhtiön järjestämän etätarjontamenetelmän (posti, suojattu sähköposti, puhelin tai muu kommunikaatioväline) avulla, jolloin sopimuksen tekemiseen ja sitä edeltävään markkinointiin käytetään yksinomaan yhtä tai useampaa etäviestintäjärjestelmää, eikä kuluttaja-asiakas tapaa Amplian edustajaa. Etämyynnistä ei ole kyse silloin, kun sopimus satunnaisesti solmitaan asiakasta tapaamatta tai silloin, kun asiakas ja Amplia tekevät sopimusmuutoksia toisiaan tapaamatta.

Ampliaa tarjoaa palveluitaan sekä henkilökohtaisissa tapaamisissa että etämyyntinä.

Kuluttaja-asiakkaalla on etämyynnissä peruuttamisoikeus. Peruuttamisoikeutta ei kuitenkaan ole sellaisen rahoituspalvelun tai siihen liittyvän rahoitusvälineen osalta, jonka arvo vaihtelee markkinoilla tapahtuvien muutosten vuoksi. Täten kuluttaja-asiakkaalla ei ole oikeutta peruuttaa esimerkiksi sijoitusrahastoon liittyvää merkintä- tai lunastustoimeksiantoa.

Etämyynnin ennakkotiedot, sopimusehdot ja asiakaspalvelu annetaan suomeksi, ruotsiksi tai englanniksi asiakkaan toiveen mukaan. Etämyynnin ennakkotiedot sekä muut sijoituspalvelua ja rahoitusvälinettä koskevat tiedot annetaan Suomen lainsäädännön mukaisina, ja etäsopimukseen sovelletaan Suomen lakia. Mahdolliset sopimukseen liittyvät riitaisuudet ratkaistaan väliliesmenettelylain mukaisesti, ellei kuluttaja-asiakas vaadi asian käsittelyä sen paikkakunnan yleisessä alioikeudessa, jonka tuomipiirissä asiakkaalla on kotipaikka tai vakituinen asuinpaikka.

4 TIETOA AMPLIAN TARJOAMISTA SIOJITUS- JA OHEISPALVELUISTA

Alla on kuvaus Amplian tarjoamien sijoitus- ja oheispalveluiden pääominaisuuksista.

Lisätietoja palveluista sekä tuotteista on saatavilla Amplian verkkosivuilla www.ampliawealth.com/fi. Palveluista ja tuotteista perittävät kulut noudattavat kulloinkin voimassa olevaa hinnastoa, ellei asiakkaan kanssa ole muuta sovittu.

4.1 Omaisuudenhoito

Asiakas ja Amplia solmivat täyden valtakirjan omaisuudenhoidon palvelusta omaisuudenhoitosopimuksen, jolla asiakas valtuuttaa Amplian hallitsemaan sopimuksessa määriteltyä varallisuutta oman harkintansa mukaan mutta sopimuksessa määritellyn asiakkaalle soveltuvan strategian ja reunaehtojen mukaisesti. Asiakkaan

sijoitussalkun ja sen sisältämien rahoitusvälineiden hoito ja sijoittamiseen liittyvät päätökset on ulkoistettu kokonaan Amplialle.

Amplian tarjoamien ja täyden valtakirjan omaisuudenhoidossa käytettävien rahoitusvälineiden vertailu on laajaa eli vertailuun päätyy vähintään kolme keskenään samankaltaista rahoitusvälinettä, ja jokaista sijoitusta arvioidessaan Amplia pyrkii löytämään monta verrokkia asiakkaalle optimaalisen lopputuloksen saavuttamiseksi.

Poikkeuksen laajasta vertailusta muodostavat sellaiset rahoitusvälineet, joiden tarjonnasta vastaavaan yritykseen Amplialla on läheinen sidos tai sopimussuhde. Tällaisesta esimerkkinä toimii Amplian emoyhtiön Amplia Wealth Switzerland AG:n hallinnoimat rahoitusvälineet sekä strukturoidut tuotteet, joiden liikkeeseenlaskun Amplia on järjestänyt tai sijoitus- tai pääomarahastot, joiden valmistajan tai jakelijan kanssa Amplialla on voimassa jakelusopimus. Mikäli asiakkaan salkku sisältää tai voi sisältää edellä mainittuja rahoitusvälineitä, informoi Amplia asiakasta tästä etukäteen sopimuksenteon yhteydessä. Amplian sijoittaessa asiakkaiden varoja edellä mainittuihin emoyhtiön tarjoamiin rahoitusvälineisiin tai rahoitusvälineisiin, joiden valmistajaan tai jakelijaan Amplialla on läheinen sidos (sopimussuhde), Amplia ei vertaile tarjottavia rahoitusvälineitä muihin rahoitusvälineisiin tai vertailu on suppeaa, jolloin vertailuun päätyy vähemmän kuin kolme rahoitusvälinettä tai sitä ei tehdä.

4.2 Konsultatiivinen omaisuudenhoito

Amplia tarjoaa asiakkailleen myös konsultatiivista omaisuudenhoitoa, jossa asiakas itse tekee sijoituspäätökset Amplian sopimuksessa määritellyn sijoitusstrategian mukaisen ei-riippumattoman sijoitusneuvonnan perusteella, ja Amplia välittää toimeksiannot toteutettavaksi.

Amplian asiakkaalle tarjoama sijoitusneuvonta on ei-riippumatonta, koska Amplia tarjoaa myös emoyhtiö Amplia Wealth Switzerland AG:n tarjoamia rahoitusvälineitä, joiden osalta Amplia Wealth Finland Oy:llä on läheinen sidos rahoitusvälineitä tarjoavaan Amplia Wealth Switzerland AG:hen. Amplia tarjoaa myös asiakkailleen strukturoituja rahoitusvälineitä, joiden liikkeeseenlaskun ja myynnin Amplia on järjestänyt, sekä sijoitus- ja pääomarahastoja, joiden valmistajan tai jakelijan kanssa Amplialla on sopimussuhde niiden jakelusta. Amplian tarjotessa ei-riippumatonta sijoitusneuvontaa edellä mainituilla rahoitusvälineillä Amplia ei vertaile tarjottavia rahoitusvälineitä muihin rahoitusvälineisiin tai se on hyvin suppeaa eli vertailuun päätyy alle kolme rahoitusvälinettä. Strukturoitujen tuotteiden ollessa kyseessä Amplia vertailee strukturoitua sijoitustuotetta, joiden liikkeeseenlaskun ja myynnin se on järjestänyt, tällaisen tuotteen kohde-etuuteen. Muiden rahoitusvälineiden osalta analyysi on laajaa, eli Amplia vertailee lähtökohtaisesti vähintään kolmea rahoitusvälinettä.

4.3 Sijoitusneuvonta

Amplia tarjoaa asiakkailleen ei-riippumatonta sijoitusneuvontaa, jossa Amplia neuvoa asiakasta sopimuksen mukaisesti joko yksittäistä tai useampaa rahoitusvälinettä koskien yhden, ennaltasovitun kerran, tai säännöllisesti ja toistaiseksi. Toisin kuin konsultatiivisessa omaisuudenhoidossa, Amplia ei sijoitusneuvonnassa välitä toimeksiantoja toteutettavaksi, vaan asiakas huolehtii tästä itse oman harkintansa mukaan. Amplia ei myöskään seuraa (monitoroi) asiakkaan salkun tai sen sisältämien rahoitusvälineiden kehitystä ja riskejä kuten konsultatiivisessa omaisuudenhoidossa, vaan antavat neuvoja vain ennalta sovituin väliajoin perustuen sen hetken tilanteeseen.

Amplian tarjoama sijoitusneuvonta on edellä kohdan 4.2 mukaisesti ei-riippumatonta. Myös rahoitusvälineiden vertailu toteutetaan kohdan 4.2 mukaisesti riippuen rahoitusvälineestä.

4.4 Toimeksiantojen välitys

Amplia välittää asiakkaan konsultatiivisen omaisuudenhoitosopimuksen perusteella tämän Amplialle antamat toimeksiannot sijoituspalvelun tarjoajalle toteutettavaksi. Amplia tarjoaa ns. execution only – palvelua.

4.5 Liikkeeseenlaskujen ja myynnin järjestäminen ilman merkintä- tai ostositoumusta

Amplia tarjoaa strukturoitujen sijoitustuotteiden liikkeeseenlaskujen ja myynnin järjestämispalvelua ilman merkintä- tai ostositoumusta.

4.5 Konsolidoitu raportointi oheispalveluna

Amplia tarjoaa asiakkailleen mahdollisuutta ostaa yhteistyökumppaniltaan salkunhoito- ja raportointipalveluntarjoajalta Jay Solutions Oy:ltä tämän raportointityökalua. Työkalun avulla asiakas voi konsolidoida sijoitussalkkunsaa eri sijoituspalveluntarjoajilta, mukaan lukien Amplia, ja käyttää tätä kokonaisvaltaista informaatiota hyödykseen sijoituksia arvioidessaan ja sijoituspäätöksiä tehdessään. Amplia ei kuitenkaan ole palvelun ylläpitäjä vaan ainoastaan välittää Jay Solutionsin palvelua.

5 ASIAKASVAROJEN SÄILYTTÄMINEN

5.1 Asiakasvarojen säilytyspaikka

Amplialla ei ole oikeutta pitää hallussaan asiakasvaroja, vaan ne säilytetään seuraavasti:

- rahavarat säilytetään asiakkaan nimiin avatulla hoitotilillä asiakkaan valitsemassa kotimaisessa tai ulkomaisessa luottolaitoksessa;
- kotimaiset rahasto-osuudet säilytetään asiakkaan nimellä rahastoyhtiön ylläpitämässä rahasto-osuusrekisterissä;

- kotimaiset arvo-osuudet säilytetään asiakkaan nimiin avatulla arvo-osuustilillä joko kotimaisessa tai ulkomaisessa luottolaitoksessa;
- ulkomaiset arvo-osuudet sekä ulkomaiset rahasto-osuudet säilytetään asiakkaan nimiin avatussa ulkomaisessa säilytyksessä joko kotimaisessa tai ulkomaisessa säilytysyhteisössä, joka antaa ne säilytykseen valitsemansa säilytysyhteisön (alisäilyttäjä) yhteistilille omaan nimiinsä kansainvälisen hallintarekisterikäytännön mukaisesti, pitäen asiakkaiden arvo- ja rahasto-osuudet kuitenkin erillään omassa kirjanpidossaan.

5.2 Ulkomaisten rahoitusvälineiden säilyttämiseen liittyviä riskejä

Ulkomaisten rahoitusvälineiden säilyttämiseen ja niillä kaupankäyntiin voi liittyä kotimaisten rahoitusvälineiden säilyttämiseen verrattuna riskejä etenkin, jos alisäilyttäjän kotipaikka on ETA-alueen ulkopuolella, jolloin rahoitusvälineisiin liittyvät oikeudet voivat vaihdella sovellettavan lain mukaan. Tällaiset riskit voivat olla esimerkiksi oikeudellisia, verotuksellisia, poliittisia tai markkina-infrastruktuuriin liittyviä. Kuten edellä kohdassa 5.1 todetaan, ulkomaisia rahoitusvälineitä ei tiettyjä maakohtaisia poikkeuksia lukuun ottamatta rekisteröidä asiakkaan nimiin, vaan niitä säilytetään säilyttäjän (asiakkaan valitsema säilytysyhteisö) nimiin avatulla ulkomaisen alisäilyttäjän hallussa olevilla tileillä, joihin sovelletaan paikallista lainsäädäntöä. Siten on mahdollista, että mahdollisessa konkurssi- tai muussa maksukyvyttömyystilanteessa rahoitusvälineet eivät ole erotettavissa säilyttäjän tai sen alisäilyttäjän varoista. Lisäksi asiakkaan varojen erottelu voi vaikeutua tai tulla mahdolliseksi kaupan selvityksessä tai yhtiötapahtumien (corporate actions) jako-osuuksien määrittelyssä tapahtuneiden virheiden vuoksi. Näistä riskeistä vastaa asiakas.

5.3 Rahoitusvälineisiin kohdistuvat oikeudet ja rasitteet

Omaisuudenhoidon ja konsultatiivisen omaisuudenhoidon alaisiin rahoitusvälineisiin ja rahavaroihin kohdistuvat vakuus-, pantti- ja kuittausoikeudet on määritelty omaisuudenhoitosopimuksessa ja sen liitteessä omaisuudenhoidon yleiset ehdot. Ulkomaisten rahoitusvälineiden tai rahavarojen säilyttäjällä voi olla kyseisiin rahoitusvälineisiin tai rahavaroihin kohdistuva vakuus-, panttaus- tai kuittausoikeus. Asiakkaan yhteistilillä säilytettävät rahoitusvälineet voivat olla vakuus-, panttaus- tai kuittausoikeuden kohteena myös muiden asiakkaiden velvoitteiden perusteella.

5.3 Talletussuojarahasto ja sijoittajien korvausrahasto

Omaisuudenhoitosopimuksen sekä konsultatiivisen omaisuudenhoitosopimuksen alaiset, asiakkaan nimissä suomalaisen talletuspankkiin avatut talletustilillä olevat rahavarat ovat Talletussuojarahaston korvaussuojan piirissä. Tämä suoja on henkilökohtainen, ei tilikohtainen. Tilien

lukumäärästä riippumatta tallettajan talletukset yhdessä pankissa korvataan 100 000 euroon asti. Talletussuoja kattaa myös pankkisaamiselle tiliehtojen mukaan maksettavan koron siihen päivään saakka, jolloin Rahoitusvakuusvirasto päättää Talletussuojarahaston korvausvelvollisuudesta. Korko toisaalta sisältyy silti maksettavaan enimmäismäärään, joten korvattava enimmäismäärä on korosta riippumatta enintään 100 000 euroa. Jos talletuspankki ei ole suorittanut erääntyneitä ja riidattomia korvauskelpoisia talletuksia, tallettaja voi ilmoittaa asiasta Rahoitusvakuusvirastolle. Jos Rahoitusvakuusviranomaisen arvioi pankin maksuvaikkeuksien olevan pysyviä tai tuomioistuin tai muu viranomaisen on päätöksellä todennut talletuspankin maksukyvyttömäksi, on Rahoitusvakuusviraston yhteistyössä Suomen Pankin ja Finanssivalvonnan kanssa tehtävä viiden työpäivän kuluessa päätös mahdollisesta korvausvelvollisuudesta pankin asiakkaita kohtaan.

Lisäksi Amplia on Sijoittajien korvausrahaston jäsen. Tämä tarkoittaa, että ne ei-ammattimaiset Amplian asiakkaat, joiden rahoitusvälineitä on säilytyksessä asiakkaan valitsemassa säilytysyhteisössä Amplian, talletuspankin tai sijoituspalveluntarjoajan maksukyvyttömyystilanteessa, kuuluvat Sijoittajien korvausrahaston suojan piiriin. Jokaiselle ei-ammattimaiselle asiakkaalle maksettavan korvauksen määrä on 9/10 sijoittajan säilytyksessä olevien varojen määrästä, kuitenkin enintään 20 000 euroa, yhtä palveluntarjoajaa kohti. Korvaus maksetaan suoraan asiakkaalle. Suoja kattaa muun muassa toimeksiantojen välittämisen ja toteuttamisen sekä omaisuudenhoidon. Sijoitusrahastotoiminta tai sijoitussidonnaiset vakuutukset sen sijaan eivät kuulu suojan piiriin. Rahasto ei korvaa markkinaliikkeistä (kuten osakekurssien laskusta) tai vääristä sijoituspäätöksistä johtuvia tappioita. Amplia ei säilytä asiakkaiden rahavaroja eikä rahoitusvälineitä.

6 TOIMINTAPERIAATTEET TOIMEKSIANTOJEN HUOLELLISEKSI TOTEUTTAMISEKSI AMPLIAN ANTAESSA TAI VÄLITTÄESSÄ TOIMEKSIANTOJA TOTEUTETTAVAKSI

Amplia on määritellyt toimintaperiaatteet, joita se noudattaa omaisuudenhoidon tai konsultatiivisen omaisuudenhoidon palvelua eli sijoitusneuvontaa tarjotessaan ja toimeksiantoja antaessaan ja välittäessään. Näiden periaatteiden tarkoituksena on varmistaa, että Amplia pääsee toimeksiantoja antaessaan ja välittäessään asiakkaan kannalta parhaimpaan mahdolliseen lopputulokseen ja että se toimii asiakkaidensa parhaan edun mukaisesti. Amplia ei toteuta toimeksiantoja itse.

6.1 Toimeksiantojen välittäminen ja antaminen

Asiakkaan kannalta parhaimman mahdollisen toteutuksen saavuttamiseksi Amplia ottaa huomioon seuraavat seikat toimeksiantoja välittäessään ja omaisuudenhoitopalvelua antaessaan: rahoitusvälineen hinta, toimeksiannon toteuttamisesta aiheutuvat kustannukset, toteutuksen nopeus ja toteutumisen ja selvityksen todennäköisyys, toimeksi-

annon koko ja luonne sekä muut toimeksiannon kannalta mahdollisesti olennaiset seikat.

Amplia määrittelee yllä mainittujen kriteerien tärkeysjärjestyksen seuraavien kriteerien mukaan:

- asiakkaan ominaispiirteet asiakasluokittelu mukaanlukien;
- asiakkaan toimeksiannon ominaispiirteet ja liittykö toimeksiantoon arvopapereilla toteuttava rahoitustoimi;
- toimeksiannon kohteena olevien rahoitusvälineiden ominaispiirteet sekä;
- niiden kaupankäyntipaikkojen ominaispiirteet, joihin toimeksianto voidaan ohjata.

Paras mahdollinen tulos määräytyy sekä ei-ammattimaisen että ammattimaisen asiakkaan toimeksiantoa välittäessä tai antaessa kokonaisuorituksen perusteella, joka muodostuu rahoitusvälineen hinnasta ja toimeksiannon toteuttamiseen liittyvistä kaikista kustannuksista, joiden on sisällettävä kaikki suoraan toimeksiannon toteuttamisesta asiakkaalle aiheutuvista kuluista, myös toteutuspaikan maksut, määritys- ja toimitusmaksut sekä kaikki muut toimeksiannon toteuttamiseen osallistuville kolmansille osapuolille suoritettavat maksut. Kokonaisvastikkeeseen vaikuttavat muun muassa kustannussäästöt kaupan selvitykseen liittyvissä maksuissa.

Jos toimeksianto on mahdollista toteuttaa kauppapaikan ulkopuolella, Amplia antaa asiakkaalle tästä tiedon ja hankkii asiakkaalta suostumuksen tähän etukäteen, joko liiketoimikohtaisesti tai yleisellä suostumuksella. Kauppapaikan ulkopuolella toteutettaviin toimeksiantoihin voi liittyä vastapuoliriski. Amplia antaa pyydettyä lisätietoa tämän toteutustavan seurauksista.

Palkkiorakenne tai palkkioiden veloituskäytäntö ei saa aiheuttaa syrjintää toteuttamispaikkojen suhteen. Mikäli välitettävä toimeksianto koskee OTC-tuotteita tai räätälöityjä tuotteita, on Amplian tarkistettava, että asiakkaalle ehdotettu hinta on käypä keräämällä kyseisen tuotteen hinnan arvioinnissa käytettyjä kaupankäyntitietoja ja, jos mahdollista, vertailemalla hintaa samanlaisiin tai vertailukelpoisiin tuotteisiin. Jos tietyllä tuotteella käydään kauppaa vain yhdellä markkinapaikalla tai OTC-kaupankäynnissä hintaa antaa vain yksi osapuoli markkinoilla, hinta tulee suoraan tältä markkinapaikalta tai OTC-vastapuolelta.

Asiakkaan antamat toimeksiannot välitetään eteenpäin niiden saapumisjärjestyksessä, jos se on mahdollista huomioiden toimeksiannon koko, asiakkaan määräämät hintarajat tai toimeksiannon muut ehdot sekä toimeksiannon antotapa.

Amplia varmistaa lisäksi, että sen käyttämät palveluntarjoajat, eli sijoituspalvelun tarjoajat niin koti- kuin ulkomailla kuin muutkin toimeksiantojen toteuttajat, ovat sitoutuneet best execution-periaatteen noudattamiseen toimeksiantojen toteutuksessaan. Valitessaan palveluntarjoajaa Amplia huomioi lisäksi laadullisia tekijöitä, kuten palveluntarjoajan toteutuksen laatu, hyvämaineisuus

ja vakavaraisuus. Jos Amplia pyytää asiakasta valitsemaan toteutuspaikan, asiakkaalle on annettava tasapuolista, selkeää ja harhaanjohtamatonta tietoa, jotta asiakas ei valitse tiettyä toteutuspaikkaa pelkästään yrityksen soveltaman hintapolitiikan perusteella.

Amplian on tarvittavassa määrin vertailtava toimeksiannon vaihtoehtoisia toteuttamispaikkoja, jotta saavutetaan asiakkaan kannalta paras tulos, ja tässä arvioinnissa on huomioitava myös Amplian omat provisiot ja kulut. Amplia voi valita yhden palveluntarjoajan toteuttamista varten, jos se pystyy osoittamaan, että asiakkaan kannalta päästään näin parhaaseen mahdolliseen tulokseen jatkuvasti, ja jos voidaan kohtuudella odottaa, että valitun tarjoajan kautta päästään asiakkaiden kannalta vähintään yhtä hyvin tuloksiin kuin jos toteutuksesta vastaisi jokin toinen palveluntarjoaja. Amplia käyttää omaisuudenhoidossa ja konsultatiivisessa omaisuudenhoidossa asiakkaan valitsemia palveluntarjoajia, joita ovat asikaskohtaisesti yksi seuraavista:

- Danske Bank (Suomi): kotimaiset ja ulkomaiset osakkeet, kotimaiset ja ulkomaiset sijoitusrahastot, strukturoidut tuotteet, listatut johdannaiset sekä joukkovelkakirjalainat;
- Nordnet Bank (Suomi): kotimaiset ja ulkomaiset osakkeet, kotimaiset ja ulkomaiset sijoitusrahastot, strukturoidut tuotteet, listatut johdannaiset sekä joukkovelkakirjalainat;
- Bank Julius Baer Europe S.A. (Luxembourg): kotimaiset ja ulkomaiset osakkeet, ulkomaiset sijoitusrahastot, strukturoidut tuotteet, listatut johdannaiset, listaamattomat (OTC-)johdannaiset, joukkovelkakirjalainat sekä raaka-aineet ja arvometallit.

Yllä olevat palveluntarjoajat ovat sitoutuneet best execution -periaatteen noudattamiseen, ja tarjoavat asiakkaan parhaan edun mukaisesti parhaimman kokonaisvastikkeen, kun kauppojen selvitys, raportointi ja niiden kustannukset huomioidaan. Nämä pankit mahdollistavat myös toimeksiantojen ajantasaisen edelleen välittämisen, antamisen ja seurannan, kun ne toimivat myös asiakkaan säilytysyhteisönä.

Asiakkaalta tulleen kohtuullisen pyynnön perusteella Amplia antaa asiakkaalleen tai potentiaaliselle asiakkaalleen tietoa yhteisöistä, joihin toimeksiantoja välitetään tai annetaan toteutettavaksi – pääsääntöisesti asiakas valitsee itse palveluntarjoajansa.

Amplia ei saa vastaanottaa toimeksiantojen ohjaamisesta tiettyyn kauppapaikkaan tai toteuttamispaikkaan sellaista palkkiota, alennusta tai muuta ei-rahallista etua (retrocessions, kick-backs), joka on ristiriidassa sääntelyssä määritettyjä eturistiriitoja tai kannustimia koskevien vaatimusten kanssa, tai joka voisi synnyttää eturistiriidan Amplian ja asiakkaan välille.

Amplia voi yhdistää asiakkaan toimeksiannon toisten asiakkaiden toimeksiantojen kanssa (pooled order), jos on epätodennäköistä, että yhdistämisestä kokonaisuutena olisi haittaa asiakkaalle. Yhdistäminen voi

kuitenkin joissain tapauksissa olla yksittäisen toimeksiannon tai asiakkaan kannalta epäedullista. Amplia kohdentaa yhdistetyt toimeksiannot kohdentamisperiaatteidensa mukaisesti.

6.2 Strukturoitujen sijoitustuotteiden liikkeeseenlaskujen järjestäminen

Asiakas antaa strukturoitua sijoitustuotetta koskevan merkintätoimeksiannon Amplialle ja

Liikkeeseenlaskija järjestää normaaleissa markkinaolosuhteissa Amplia Finlandin liikkeeseen laskemille strukturoiduille tuotteille jälkimarkkinan. Asiakas voi antaa jälkimarkkinatoimeksiannon Amplia Finlandille, joka pyytää liikkeeseenlaskijalta tai tarvittaessa kolmannelta osapuolelta hinnan ja asiakkaan hyväksytyä hinnan välittää asiakkaan toimeksiannon tälle.

6.3 Poikkeukset toimintaperiaatteista

Jos asiakas antaa erityisiä ohjeita toimeksiannon hoitamisesta, Amplian on noudatettava niitä, vaikka se tarkoittaisi poikkeamista yllä mainituista periaatteista ja saattaisi estää Ampliaa saavuttamasta asiakkaan kannalta parasta mahdollista kokonaisvastiketta. Asiakkaan Amplialle antamat erityiset ohjeet toimeksiantojen välittämiseen ovat aina ensisijaisia yllä mainittuihin toimintaperiaatteisiin nähden.

Amplia pidättää oikeuden tilapäisesti poiketa näistä toimintaperiaatteista tietojärjestelmien tai muiden teknisten häiriöiden vuoksi.

6.4 Toimintaperiaatteiden arviointi

Amplia seuraa säännöllisesti, kuitenkin vähintään vuosittain, toimeksiantojen välitykseen ja antamiseen liittyvien toimintaperiaatteidensa tehokkuutta sekä valvoo antamiensa ja välittämiensä toimeksiantojen toteuttavien palveluntarjoajien toteutuksen laatua ja toiminnan järjestelyjä. Amplia korjaa tarvittaessa mahdolliset havaitsemansa puutteet ja vaihtaa palveluntarjoajia, jos välittäjän toimintatavat tai toimeksiantojen laatu eivät johda asiakkaan kannalta parhaaseen lopputulokseen.

Amplia arvioi lisäksi tarvittaessa, onko toimeksiannon toteuttavan sijoituspalvelun tarjoajan arvion perusteella valitun toteutuspaikan olosuhteissa tapahtunut sellainen muutos esimerkiksi hinnan, kulujen, nopeuden, toimituksen todennäköisyyden, toimeksiannon koon tai muun olennaisen seikan suhteen, että niillä yhä voidaan saavuttaa asiakkaan kannalta paras mahdollinen tulos. Jos näin ei enää ole, tulee Amplian ja toimeksiannon toteuttajan tarvittaessa tehdä muutoksia toteuttamispaikkoihin.

Amplian tulee informoida jatkuvan sopimussuhteen asiakkaitaan (omaisuudenhoidon tai konsultatiivinen omaisuudenhoidon asiakkaat), jos yllä mainituissa järjestelyissä tai periaatteissa tapahtuu muutoksia. Amplia ilmoittaa toimeksiantojen hoitamiseen liittyvien toteuttamisperiaatteidensa olennaisista

muutoksista verkkosivuillaan tai muulla asiakkaan kanssa sovitulla tavalla. Muutokset tulevat voimaan sinä päivänä, kun ne julkaistaan Yhtiön verkkosivuilla.

Amplia ylläpitää verkkosivuillaan ajantasaista luetteloä käyttämistään sijoituspalvelun tarjoajista rahoitusvälinelajeittain sekä julkaisee kalenteri-vuosittain tiedot viidestä tärkeimmästä toteutus-paikasta ja toteutuksen laadusta.

7 ETURISTIRIITATILANTEIDEN HALLINTA

Amplian hallitus on hyväksynyt Yhtiölle eturistriitojen tunnistamista, hallintaa ja ehkäisyä koskevat toimintaperiaatteet. Eturistiriidalla tarkoitetaan sijoitus- tai oheispalvelun tarjoamiseen liittyvää tilannetta, jossa esimerkiksi Amplian ja asiakkaan tai kahden Amplian asiakkaan välille muodostuu asiakkaan etuihin kohdistuva merkittävä riski. Eturistiriitojen tunnistamisessa, hallinnassa ja ehkäisyssä on otettu huomioon myös Amplian emoyhtiö.

Eturistiriitatilanteita saattaa syntyä Amplian tarjotessa asiakkailleen omaisuudenhoitopalvelua ja Amplian tarjotessa konsultatiivista omaisuudenhoitopalvelua, sijoitusneuvontaa, toimeksiantojen välitystä tai liikkeeseenlaskuja järjestettäessä. Amplia pyrkii tunnistamaan ja ehkäisemään aktiivisesti tällaiset tilanteet muun muassa erilaisten hallinnollisten ja organisatoristen toimenpiteiden avulla. Toimenpiteet vaihtelevat liiketoiminnan ja palvelun luonteen mukaan. Niiden tavoitteina on varmistaa, että Amplian johto ja henkilöstö hoitavat tehtävänsä rehellisesti ja asiakkaalle sekä Yhtiölle lojaalisti sekä toteuttavat liiketoimia niin riippumattomasti kuin Yhtiön koko ja toiminta sekä asiakkaan etuihin kohdistuvan vahinkoriskin merkittävyys edellyttävät asiakkaiden etujen suojelemiseksi.

Eturistiriitojen hallitsemisen ja estämisen konkreettisia keinoja Ampliassa ovat muun muassa henkilöiden tai toimintojen välisten tietojenvaihdon estäminen tai valvominen muun muassa erillisten tietojärjestelmien ja käyttövaltuuksien avulla, henkilökunnan ja johdon kaupankäyntisäännöt, henkilökunnan ja johdon sivutoimia koskevat periaatteet, henkilöstöä koskevat palkitsemis-periaatteet, toimeksiantojen välittämistä ja antamista koskevat toimintaperiaatteet, kestävyysriskien huomioonottamista koskevat periaatteet, sijoitustutkimuksen ja muita vastaavia rahoitusvälineillä käytävään kauppaan liittyviä yleisiä suosituksia koskevat periaatteet sekä henkilökunnan koulutus. Amplia kiinnittää erityistä huomiota eturistiriitojen tunnistamiseen ja ehkäisemiseen omaisuudenhoidossa ja Amplia sijoitusneuvonnassa, toimeksiantojen välityksessä, liikkeeseenlaskujen järjestämisessä ja sijoitustutkimusten ja muita vastaavia rahoitusvälineillä käytävään kauppaan liittyviä yleisiä suositusten levittämisessä. Erityistä huomiota kiinnitetään myös niiden rahoitusvälineiden tarjoamiseen, joissa Amplian emoyhtiö Amplia Wealth Switzerland AG toimii omaisuudenhoitajana.

Tällaisia rahoitusvälineitä tarjottaessa asiakkaalta tulee saada tähän etukäteinen, nimenomainen suostumus.

Liikkeeseenlaskuja koskevien tarjousten hinnoittelussa ei edistetä muiden asiakkaiden tai Amplian omia etuja siten, että se olisi ristiriidassa liikkeeseenlaskijana toimivan asiakkaan etuihin nähden. Kaikkia asiakkaita kohdellaan tasavertaisesti. Henkilökuntaeduista päätetään erikseen. Mikäli liikkeeseen laskettavien rahoitusvälineiden tarjottu määrä ylimerkitään, kohdennetaan liikkeeseen lasketut rahoitusvälineet kohdentamisperiaatteiden mukaisesti.

Myyntiin osallistuvat henkilöt eivät osallistu liikkeeseenlaskija-asiakkaalle kohdentamisesta annettavia suosituksia koskevaan päätöksentekoon eivätkä hinnoitteluun.

Jos eturistiriitatilannetta ei edellä mainituista prosesseista ja toimenpiteistä huolimatta voida välttää, kerrotaan asiakkaalle määrämuotoisella tavalla ja seikkaperäisesti eturistiriitatilanteen luonteesta, sen syistä, ja asiakkaaseen kohdistuvista riskeistä, jotka aiheutuivat eturistiriidoista, sekä riskien lieventämiseksi toteutetuista toimenpiteistä, ennen liiketoimen täytäntöönpanoa. Asiakkaalle ilmoitetaan lisäksi, että Amplian kehittämät asianomaisen sijoitus- tai oheispalvelun harjoittamiseen liittyvät ja hallinnolliset järjestelyt, joilla vältetään tai hallitaan eturistiriitoja, eivät ole riittävät varmistamaan kohtuullisen luotettavasti, että asiakkaan etuihin kohdistuvilta riskeiltä vältytään. Tietoja ilmoitettaessa otetaan huomioon myös minkä tyyppiselle asiakkaalle asia julkistetaan. Asiakkaan tulee saada itse päättää, haluaako asiakas, että liiketoimi eturistiriidasta huolimatta toteutetaan. Amplia voi myös kieltäytyä tarjoamasta palvelua vakavassa eturistiriitatilanteessa. Amplian hallitus tarkistaa toimintaperiaatteiden sisällön ja ajantasaisuuden säännöllisesti vuosittain ja aina tarvittaessa.

Yllä mainittujen periaatteiden ja menettelytapojen noudattamista valvotaan Yhtiössä. Havaitut eturistiriidat kirjataan sisäisen ohjeistuksen mukaisesti ja raportoidaan hallitukselle. Amplia antaa asiakkaalle pyynnöstä lisätietoja Ampliassa noudatettavista eturistiriitaperiaatteistaan ja menettelytavoistaan.

8 SIOJITUS- JA OHEISPALVELUIDEN KULUT JA PALKKIOT

Sijoitus- ja oheispalvelusta perittävät palkkiot ilmenevät kyseistä palvelua koskevasta asiakas-sopimuksesta tai hinnastosta.

Amplia antaa asiakkaalle ennen sijoitus- tai oheispalvelun tarjoamista tiedot kyseiseen palveluun liittyvistä kuluista ja palkkioista, ml. sijoituspalvelun ja rahoitusvälineen yhteydessä syntyvät kulut ja veloitukset, jotka eivät aiheudu markkinariskin toteutumisesta siten, että asiakas saa käsityksen kokonaiskuluista ja kokonaiskulujen vaikutuksesta tuottoon. Näin asiakas voi tehdä sijoituspäätöksensä

tähän tietoon perustuen. Asiakkaan pyynnöstä Amplian on eriteltävä tiedot. Laskettaessa kuluja ja palkkioita etukäteen Amplia arvioi odotetut kulut ja veloittukset todellisten kulujen perusteella, ja jos todellisia kuluja ei ole saatavissa niin omaan tietoonsa ja vastaavien rahoitusvälineiden vertailuun perustuen. Tiedot toteutuneista kuluista ja palkkioista esitetään lisäksi jälkikäteen, vähintään vuosittain, esimerkiksi omaisuudenhoitoraportin yhteydessä erillisellä raportilla.

9 KANNUSTIMISTA

Kannustimilla tarkoitetaan sellaista maksua, palkkiota tai muuta vähäistä suurempaa ei-rahallista etuutta, jonka Amplia voi maksaa tai saada muulta taholta kuin asiakkaalta sijoitus- ja oheispalvelun tarjoamisen yhteydessä. Palvelun tarjoamiseen liittyviä tavanomaisia maksuja kuten kaupankäyntiin, säilytykseen ja selvitykseen liittyviä maksuja tai muita lainsäädäntöön perustuvia maksuja ei pidetä kannustimina.

Amplia vastaanottaa kannustimina järjestelypalkkion ja mahdollisen myyntipalkkion liikkeeseenlaskun ja myynnin järjestämisessä ilman merkintä- tai ostositoumuksen antamista. Amplia voi vastaanottaa palkkionpalautuksia myös rahastojen hallinnointi- ja merkintäpalkkioista. Näitä tai muita kannustimia vastaanotettaessa tarjottaessa konsultatiivisesta omaisuudenhoitopalvelua tai ei-riippumatonta sijoitusneuvontaa, Amplia tarjoaa asiakkaalle lisäpalvelua tai korkeamman tason palvelua, joka on oikeassa suhteessa vastaanotettuihin kannustimiin. Amplia tarjoaa tällaisena lisäpalveluna

- ei-riippumatonta sijoitusneuvontaa (konsultatiivista omaisuudenhoitoa) tarjottaessa laajan valikoiman sopivia rahoitusvälineitä mukaan luettuna asianmukainen määrä rahoitusvälineitä sellaisilta kolmansien osapuolten tuotteiden tarjoajilta, joilla ei ole läheisiä sidoksia Ampliaan sekä
- toteuttamalla vuosittainen soveltuvuusarvioinnin asiakkaan konsultatiivisen omaisuudenhoitosalkun osalta.

Amplia voi vastaanottaa kannustimia täyden valtakirjan omaisuudenhoidossa, jolloin saadut kannustimet siirretään täysimääräisesti asiakkaalle. Tällaisia kannustimia ovat mm. sijoitusrahastoista maksettavat vuosittaiset myyntipalkkiot (retainer) tai strukturoitujen tuotteiden liikkeeseenlaskun järjestämisestä saadut järjestely- ja myyntipalkkiot.

Amplia tarjoaa korkeamman tason palveluna monimutkaisiin strukturoituihin sijoitustuotteisiin liittyvää koulutusta ja erityisasiantuntijapalveluita.

Strukturoitujen sijoitustuotteiden liikkeeseenlaskujen järjestämisessä ei toteuteta seuraavia menettelytapoja kannustimia koskevien vaatimusten vastaisina:

- a) kohdentaminen, joka tehtäisiin, jotta Amplia Finlandin kohdentamiseen liittymättömistä palveluista voitaisiin veloittaa suhteettoman suuria maksuja ("laddering"), kuten sijoitusasiakkaan maksettavat suhteettoman suuret maksut tai provisiot tai sijoitusasiakkaalle

- tarjottu suhteettoman suuri määrä liiketoimia normaalinsuuruisilla provisioilla kompensaaationa liikkeeseenlaskun järjestämisen saamisesta ja
- b) kohdennus, joka on suoraan tai epäsuorasti riippuvainen siitä, antaako sijoitusasiakas tai muu yhteisö, jonka toimihenkilö sijoittaja on, Amplia Finlandille tulevaisuudessa toimeksiantoja tai ostaako se siltä muita palveluja.

Kannustimia koskevat lisäpalvelut tarjotaan asiakkaille asiakasryhmittäin, jolloin lisäpalvelut ovat oikeassa suhteessa vastaanotettuihin kannustimiin.

Amplia antaa asiakkaille tiedot kannustinten luonteesta ja määrästä tai kun määrää ei pystytä määrittämään laskentamenetelmästä etukäteen ja jälkikäteen annettavissa kululas-kelmissä.

Amplia ei hyväksy sellaisia ei-rahallisia etuja, joita ei voida pitää hyväksyttävänä vähäisinä ei-rahallisina etuina. Amplialla on toimintaperiaatteet, joiden perusteella arvioidaan kaikki vastaanotetut palvelut, edut ja materiaalit sen selvittämiseksi, onko kyseessä muu kuin vähäinen ei-rahallinen etu tai kannustimeksi luettava analyysipalvelu. Arvio tehdään palvelun sisällön perusteella. Hyväksyttävien vähäisten ei-rahallisten etujen on oltava kohtuullisia, oikeasuhteisia sekä sen laajuisia, etteivät ne todennäköisesti vaikuta Amplian menettelyihin asianomaisen asiakkaan etujen vastaisella tavalla.

Hyväksyttäviä vähäisiä ei-rahallisia etuja ovat muun muassa:

- meklarin kanssa keskustelu likviditeetistä ja hinnoista toimeksiantoa annettaessa;
- lyhyet markkinakatsaukset suppeilla markkina-kommenteilla tai mielipiteillä;
- koontiraportit julkisista uutisista ja yhtiön antamista kommenteista;
- rahoitusvälineitä ja sijoituspalvelua koskevat yleisluontoiset asiakirjat;
- Liikkeeseenlaskijan maksama uutta liikkeeseenlaskua edistävä kirjallinen aineisto, joka on laajan yleisön saatavilla;
- Osallistuminen konferensseihin tai muihin tilaisuuksiin, jotka koskevat tietyn rahoitusvälineen tai sijoituspalvelun etuja tai erityispiirteitä;
- Kohtuullinen vieraanvaraisuuteen liittyvä tarjoilu liiketapaamisen tai edellä mainittujen tilaisuuksien yhteydessä;
- Muut vähäiset ei-rahalliset edut, joiden valvova viranomaiskatsoo parantavan asiakkaalle tarjottavan palvelun laatua huomioiden yksittäisen yhteisön tai yhteisöryhmän tarjoaminen etujen kokonaisuutena, ja jotka ovat laajuudeltaan ja luonteeltaan sellaisia, etteivät ne todennäköisesti estä tai haittaa Ampliaa toimimasta asiakkaan edun mukaisesti.

10 PALKITSEMINEN AMPLIALLA

Amplia noudattaa palkitsemisessaan sijoituspalvelulakia ja sitä täydentäviä muita määräyksiä. Amplian hallitus hyväksyy sille vuosittain koko henkilöstöä koskevat palkitsemisperiaatteet. Mahdollisessa palkitsemisjärjestelmässä huomioidaan, että palkitse-

misjärjestelmä ei saa kannustaa riskinottoon, joka on ristiriidassa Amplian liiketoiminnallisten tai riskienhallinnan tavoitteiden kanssa, eikä se saa aiheuttaa eturistiriitatilanteita.

Jos henkilöstön jäsenelle maksetaan muuttuvia palkkioita, käytetään tämän arvioimisen ja palkitsemisen perusteena sekä laadullisia että määrällisiä kriteereitä. Laadullisina kriteereinä otetaan huomioon Amplian henkilöstön osalta myös sijoitusneuvonnan, konsultatiivisen omaisuudenhoidon ja omaisuudenhoidon johdonmukaisuus niiden periaatteiden ja linjausten kanssa, jotka Amplia on tehnyt kestävyysriskien huomioon-ottamisesta.

Valvontatoiminnoissa työskentelevän henkilön palkkio ei saa olla riippuvainen sen liiketoimintayksikön tuloksesta, jota hän valvoo, ja palkitsemisen tulee määräytyä valvonnalle määriteltujen tavoitteiden toteutumisen perusteella.

Henkilöstön jäsenelle maksettava muuttuva palkkio ja kiinteä palkkio pidetään tasapainossa. Hallitus päättää toimivan johdon ja valvontatoiminnoissa toimivien henkilöiden palkitsemisesta. Amplian toimiva johto vastaa palkitsemisperiaatteiden päivittäisestä toteuttamisesta ja periaatteisiin liittyvän sääntelyn noudattamiseen liittyvän riskin valvonnasta. Amplian hallitus valvoo ja arvioi säännöllisesti palkitsemisjärjestelmien toimivuutta ja päätettyjen toimintaperiaatteiden sekä menettelytapojen noudattamista. Amplia ylläpitää luetteloa sen palveluksessa olevista henkilöistä, joiden ammatillisella toiminnalla on olennainen vaikutus Yhtiön riskiasemaan. Amplian compliance -toiminto tai sisäinen tarkastus liiketoiminnoista riippumattomana toimintona arvioi vuosittain, noudatetaanko palkitsemisessa hallituksen hyväksymän palkitsemisjärjestelmän periaatteita.

11 SIJOITUSPALVELUN TARJOAMISESSA NOUDATETTAVAT ASIAKASLUOKITTELUUN, TIEDONANTO- JA SELONOTTOVELVOLISUUTEEN LIITTYVÄT MENETTELYTAVAT

11.1 Yleistä asiakasluokittelusta

Amplian on ilmoitettava asiakkaalle sijoituspalvelulain mukaan asiakkaan luokittelusta ei-ammattimaiseksi asiakkaaksi, ammattimaiseksi asiakkaaksi tai hyväksyttäväksi vastapuoleksi. Omaisuudenhoitopalvelun ja sijoitusneuvonnan osalta asiakas voidaan luokitella vain ei-ammattimaiseksi tai ammattimaiseksi asiakkaaksi. Luokittelu tapahtuu suoraan lain nojalla ja sijoituspalvelulaki sisältää yksityiskohtaiset määräykset luokitteluun vaikuttavista tekijöistä. Asiakkaan luokittelulla on vaikutusta sijoittajansuojan laajuuteen sekä sovellettavaksi tuleviin menettelytapasääntöihin. Ammattimaisella asiakkaalla on velvollisuus ilmoittaa Amplialle muutoksista, jotka voivat vaikuttaa asiakkaan luokitteluun.

11.2 Asiakasluokan muuttamista koskeva hakemus

Asiakkaalla on oikeus hakea Amplian tekemän asiakasluokittelun muuttamista. Luokittelun muuttamista koskeva hakemus on tehtävä kirjallisesti. Luokittelun muuttamisella voi olla vaikutusta sijoittajansuojaan ja menettelytapasääntösten soveltamiseen. Ammattimaisesta asiakasta voidaan tämän hakemuksesta kohdella ei-ammattimaisena asiakkaana tai hyväksyttävänä vastapuolena. Myös ei-ammattimaiseksi asiakkaaksi luokiteltu asiakas voi hakemuksesta tulla kohdelluksi ammattimaisena asiakkaana. Hyväksyttäväksi vastapuoleksi luokiteltu asiakas voi hakemuksesta tulla kohdelluksi ammattimaisena tai ei-ammattimaisena asiakkaana. Amplia harkitsee tapauskohtaisesti luokittelun muuttamisen edellytyksiä ja sitä, hyväksyykö se asiakkaan hakemuksen. Ammattimaisella asiakkaalla on velvollisuus pyytää ei-ammattimaisen asiakkaan kohtelua, jos asiakas katsoo, ettei sillä ole riittävää kokemusta ja tietämystä arvioida tai hallita palveluun tai liiketoimintaan liittyviä riskejä.

11.3 Luokittelun vaikutukset sijoittajansuojaan

Ei-ammattimaiset asiakkaat ovat Sijoittajien korvausrahaston suojan piirissä Suomen lainsäädännön mukaan. Rahasto korvaa sijoittajalle aiheutuneet menetykset silloin, kun rahaston jäsen ei ole suorittanut suojan piiriin kuuluvan sijoittajan selviä ja riidattomia saatavia sopimuksen mukaisesti. Sijoittajien korvausrahasto ei kuitenkaan kata sijoitusrahastotoimintaa eikä vaihtoehtorahastotoimintaa.

Yhdelle sijoittajalle maksettavan korvausrahaston määrä on 9/10 sijoittajan yhdeltä sijoituspalveluyritykseltä avoimen saatavan suuruudesta, kuitenkin enintään 20 000 euroa. Rahasto ei korvaa kurssilaskusta tai vääristä sijoituspäätöksistä johtuvia tappioita, joten asiakas vastaa edelleen omien sijoituspäätöstensä seurauksista.

Ulkomaisen palveluntarjoajan Suomessa sijaitsevan sivuliikkeen ei-ammattimaiset asiakkaat kuuluvat pääsääntöisesti palveluntarjoajan kotivaltion sijoittajansuojan piiriin. Amplia Wealth Finland Oy on kuitenkin Suomessa Finanssivalvonnalta toimiluvan saanut, operatiivisesti itsenäinen yhtiö ja Sijoittajien korvausrahaston jäsenyritys, ja Amplian ei-ammattimaiset asiakkaat ovat yllä kuvatusti rahaston suojan piirissä.

Ei-ammattimaisilla asiakkailla on myös oikeus saattaa sijoituspalvelulain soveltamista koskevat yksittäiset erimielisyydet ratkaisusuosituksia antavan riippumattoman toimielimen ratkaistavaksi. Tällaisena toimielimenä toimii Sijoituslautakunta.

11.3 Luokittelun vaikutus sovellettaviin menettelytapavaatimuksiin

11.3.1 Ei-ammattimainen asiakas

Ei-ammattimaiselle asiakkaalle on annettava ennen kirjallisen sopimuksen tekemistä sopimuksen ehdot ja riittävät tiedot Ampliasta, tarjottavasta palvelusta ja

palvelun kohteena olevien rahoitusvälineiden luonteesta sekä niihin liittyvistä riskeistä. Myös tiedot tapahtuneista olennaisista muutoksista on annettava. Tiedot on ilmoitettava pysyvällä välineellä siten, että asiakas voi tulostaa tai tallentaa ne. Tiedot voidaan antaa myös Amplian verkkosivuilla, jos asiakas on antanut tähän nimenomaisen suostumuksensa. Ei-ammattimaisella asiakkaalla on oikeus vaatimuksesta saada nämä tiedot myös paperilla.

Asianmukaisuuden arviointi

Ei-ammattimaisen asiakkaan antaessa oma-aloitteisesti toimeksiannon muusta kuin yksinkertaisesta rahoitusvälineestä tai Amplian tarjotessa asiakkaalle rahoitusvälineitä eikä palvelun yhteydessä ole annettu sijoitusneuvontaa, Amplian on sijoituspalvelulain edellyttämällä tavalla hankittava asianmukaisuusarvioinnin tekemistä varten riittävät tiedot asiakkaan tai tämän edustajan sijoituskokemuksesta ja -tietämyksestä, jotta Amplia voi arvioida onko asiakkaalla tarvittava kokemus ja tietämys, jotta asiakas ymmärtää tarjottuun tai pyydettyyn rahoitusvälineeseen tai sijoituspalveluun liittyvät riskit. Kun suunnitellaan palvelujen tai tuotteiden yhdistelmää, on arvioitava yhdistelmän asianmukaisuutta kokonaisuudessaan. Jotta Yhtiö voi toimia asiakkaan edun mukaisesti on tärkeää, että asiakas antaa Yhtiölle sijoitustietämyksestään ja -kokemuksesta ajantasaiset, tarkat ja oikeat tiedot. Amplialla on oikeus luottaa asiakkaan antamiin tietoihin.

Tarjottaessa omaisuudenhoitopalvelua tai sijoitusneuvontaa Amplian on sijoitustietämyksen ja -kokemuksen lisäksi hankittava riittävät tiedot asiakkaan sijoitustavoitteista ja taloudellisesta asemasta, jotta Yhtiö voisi arvioida soveltuvuusarvioinnin perusteella asiakkaalle soveltuvat rahoitusvälineet ja palvelut. Siten asianmukaisuusarviointia varten kerättävien tietojen määrä on huomattavasti suppeampi kuin soveltuvuusarviointia varten kerättävien tietojen määrä.

Jos Amplia kokee, ettei rahoitusväline tai palvelu ole asiakkaalle asianmukainen, on Amplian ilmoitettava tästä asiakkaalle. Amplian on myös kerrottava asiakkaalle, mikäli se ei voi arvioida rahoitusvälineen tai palvelun asianmukaisuutta asiakkaalle siitä syystä, ettei asiakas ole antanut kaikkia arvioinnin perusteeksi tarvittavia tietoja. Amplian tulee ilmoittaa asiakkaalle, ettei sillä ole velvollisuutta tehdä asianmukaisuusarviointia, jos asiakas omasta aloitteestaan antaa toimeksiannon välitettäväksi koskien yksinkertaista rahoitusvälinettä eikä palvelun yhteydessä ole annettu sijoitusneuvontaa.

Soveltuvuuden arviointi

Amplian on ennen sijoitusneuvonnan (sisältäen sijoitusneuvonnan konsultatiivisen omaisuudenhoidon puitteissa) tai omaisuudenhoidon tarjoamista hankittava riittävät tiedot asiakkaan taloudellisesta asemasta mukaan lukien tappionsietokyvystä, kokemuksesta ja tietämyksestä kyseessä olevasta sijoituspalvelusta tai rahoitusvälineestä sekä asiakkaan sijoitustavoitteista mukaan lukien riskinsietokyvystä ja mahdollisista kestävyys-

mieltymyksistä voidakseen suositella asiakkaalle soveltuvia rahoitusvälineitä tai sijoituspalveluita.

Soveltuvuusarvioinnin tarkoituksena on varmistaa, että Amplia voi toimia asiakkaan parhaan edun mukaisesti. Siksi on tärkeää, että asiakkaan edustaja antaa Amplialle ajantasaiset ja oikeat tiedot. Amplialla on oikeus luottaa asiakkaan antamiin tietoihin. Amplia arvioi asiakkaan antamien tietojen perusteella, vastaako annettava neuvo tai tarjottava palvelu asiakkaan sijoitustavoitteita mukaan lukien riskinsietokyky ja mahdolliset kestävyysmieltymykset, ja kykeneekö ja haluaako ja pystyykö asiakas kantamaan taloudellisesti mahdollisen riskin ja onko asiakkaalla tai tämän edustajalla tarvittava sijoituskokemus ja -tietämys riskien ymmärtämiseksi suositeltuun toimeen tai palveluun. Jos Amplia ei saa riittäviä tietoja, ei se saa suositella tai tarjota asiakkaalle kyseistä sijoituspalvelua tai rahoitusvälinettä.

Amplia antaa ei-ammattimaiselle asiakkaalle sijoitusneuvonnasta, omaisuudenhoidosta ja konsultatiivisesta omaisuudenhoidosta soveltuvuuslausunnon, joka sisältää sijoitusneuvonnan osalta yhteenvedon annetusta neuvosta ja omaisuudenhoidon sekä konsultatiivisen omaisuudenhoidon osalta yhteenvedon palvelusta, mukaan lukien miten palvelu täyttää asiakkaan tavoitteet mukaan lukien mahdolliset kestävyysmieltymykset ja henkilökohtaiset olosuhteet edellytetyn sijoitusajan kannalta, sekä asiakkaan tietämyksestä ja kokemuksesta ja suhtautumisesta riskeihin ja tappion mahdollisuuteen.

11.3.2 Ammattimainen asiakas

Ammattimaiselle asiakkaalle on annettava ennen sijoituspalvelua tai oheispalvelua koskevan kirjallisen sopimuksen tekemistä sopimuksen ehdot ja riittävät tiedot Ampliasta, tarjottavasta palvelusta sekä palvelun kohteena olevien rahoitusvälineiden luonteesta sekä niihin liittyvistä riskeistä. Tiedot on ilmoitettava pysyvällä tavalla siten, että asiakas voi tulostaa ja tallentaa ne. Tiedot voidaan antaa myös palveluntarjoajan verkkosivuilla, jos asiakas on antanut tähän nimenomaisen suostumuksensa. Ammattimainen asiakas kuuluu vain osittain menettelytapasäännösten suojan piiriin.

Asianmukaisuuden arviointi

Tarjotessaan toimeksiantojen välittämispalveluita ammattimaiselle asiakkaalle Amplia voi olettaa asiakkaalla olevan asianmukainen kokemus ja tietämys kyseessä olevasta rahoitusvälineestä eikä asianmukaisuusarviointia siten ole tarpeen tehdä.

Soveltuvuuden arviointi

Tarjotessaan konsultatiivista omaisuudenhoitoa tai sijoitusneuvontaa ammattimaiselle asiakkaalle Amplian on hankittava ennen sijoituspalvelun tarjoamista riittävät tiedot asiakkaan taloudellisesta asemasta, mukaanlukien asiakkaan tappionsietokyvystä kuin myös sijoitustavoitteista, mukaanlukien riskinsietokyvystä ja mahdollisista kestävyysmieltymyksistä, jotta se voi suositella asiakkaalle soveltuvia rahoitusvälineitä tai palveluita.

Amplian on hankittava nämä tiedot myös omaisuudenhoitoa tarjottaessa.

Jos asiakas on suoraan lain nojalla luokiteltu ammattimaiseksi asiakkaaksi, Amplia voi konsultatiivista omaisuudenhoitoa ja sijoitusneuvontaa tarjotessaan ja Amplian tarjotessa omaisuudenhoitopalvelua olettaa, että asiakas pystyy kantamaan taloudellisesti suositeltuun liiketoimeen liittyvät asiakkaan sijoitustavoitteiden mukaiset sijoitusriskit eikä asiakkaan taloudellista asemaa ole näin tarpeellista selvittää. Jos taas asiakas on tehnyt hakemuksen tullakseen kohdeasiakkaaksi ammattimaisena asiakkaana, on Amplian arvio, kykeneekö asiakas taloudellisesti kestämaan sijoitustavoitteisiin liittyvät sijoitusriskit. Amplialla on oikeus luottaa asiakkaan antamiin tietoihin.

Amplia antaa myös ammattimaiselle asiakkaalle sijoitusneuvonnasta ja konsultatiivisesta omaisuudenhoidosta ja Amplia omaisuudenhoidosta soveltuvuuslausunnon, mikäli asiakas sitä pyytää.

11.3.3 Hyväksyttävä vastapuoli

Hyväksyttävä vastapuoli voi pyytää Amplialta kirjallisesti, että sijoittajan suojaksi tarkoitettuja menettelytapasäännöksiä sovellettaisiin sen kanssa tehtäviin liiketoimiin joko yleisesti tai yksittäisen liiketoimen osalta. Amplia harkitsee tapauskohtaisesti, voidaanko pyyntö hyväksyä. Muissa tapauksissa menettelytapasäännökset ja sijoittajansuojaa koskevat säädökset eivät sovellu hyväksyttäviin vastapuoliin. Omaisuudenhoidon, konsultatiivisen omaisuudenhoidon tai sijoitusneuvonnan osalta asiakasta ei voida luokitella hyväksyttäväksi vastapuoleksi.

11.3.4 Soveltuvuuden arviointi ryhmän, oikeushenkilön tai alaikäisen osalta

Jos asiakkaana on vähintään kahden luonnollisen henkilön ryhmä, pyydetään tiedot kaikilta ryhmän henkilöiltä. Arviointi suoritetaan taloudellisen tilanteen osalta heikoimman profiilin henkilön mukaan, sijoitustavoitteiden, riskinsietokyvyn ja tappionsietokyvyn osalta maltillisimman profiilin henkilön mukaan sekä kokemukseltaan ja tietämykseltään kokemattomimman mukaan. Asiakasprofiilin tulee heijastaa ryhmään kuuluvien eri henkilöiden kykyä tehdä sijoituspäätöksiä sekä tällaisten päätösten vaikutusta kunkin yksilölliseen taloudelliseen tilanteeseen tai yksilöllisiin sijoitustavoitteisiin.

Jos asiakkaana on oikeushenkilö, on arvioinnin kohteena se yhteisön edustaja, jolla on valtuudet tehdä sijoituspäätökset.

Jos asiakkaana on alaikäinen, pyydetään tiedot molemmilta edunvalvojilta, ellei toinen edunvalvojista ole valtuuttanut toista edunvalvojaa hoitamaan alaikäisen sijoitusasioita, ja arviointi suoritetaan kuten yllä ryhmän osalta on kuvattu.

11.3.5 Asianmukaisuusarviointi ryhmän osalta

Jos asiakkaana on vähintään kahden luonnollisen henkilön muodostama ryhmä eikä ryhmän jäsenet nimeä edustajaa, jonka osalta ryhmän sijoituskokemus ja -arviointi suoritetaan, pyydetään sijoituskokemusta- ja tietämystä koskevat tiedot kaikilta ryhmän henkilöiltä. Jolleivat ryhmän jäsenet sovi siitä kenen osalta sijoituskokemus ja -arviointi suoritetaan, arviointi suoritetaan kokemukseltaan- ja tietämykseltään kokemattomimman henkilön mukaan. Mikäli ryhmän jäsenten sijoituskokemus ja -tietämys poikkeavat toisistaan merkittävästi, Amplia voi kieltäytyä arvioinnin tekemisestä ja palvelun tarjoamisesta.

Jos asiakkaana on oikeushenkilö, on arvioinnin kohteena se yhteisön edustaja, jolla on valtuudet tehdä sijoituspäätökset.

11.3.6 Rahoitusvälineiden vaihdon analyysi

Rahoitusvälineiden vaihdolla tarkoitetaan rahoitusvälineen myyntiä ja toisen rahoitusvälineen ostamista tai sellaisen oikeuden käyttämistä, jolla muutetaan olemassa olevaa rahoitusvälinettä. Amplian tarjotessa omaisuudenhoitoa tai sijoitusneuvontaa Amplian on hankittava riittävät tiedot asiakkaan sijoituksesta ja analysoitava rahoitusvälineen vaihtamisen kustannukset ja hyödyt sekä ilmoitettava asiakkaalle sijoitusneuvontaa annettaessa, ovatko rahoitusvälineen vaihtamisesta aiheutuvat hyödyt suuremmat kuin vaihtoon liittyvät kustannukset. Ammattimaisen asiakkaan osalta vaihdon analyysi toteutetaan vain ammattimaisen asiakkaan pyynnöstä.

12 TIETOJA RAHOITUSVÄLINEISTÄ JA NIIHIN LIITTYVISTÄ RISKEISTÄ

Seuraavassa on kuvaus Amplian sijoituspalveluihin mahdollisesti liittyvien rahoitusvälineiden luonteesta ja niiden tyypillisistä riskeistä. Kuvaus ei ole tyhjentävä eikä se sisällä kaikkia mahdollisia rahoitusvälineisiin liittyviä riskejä.

Ennen sijoituspäätöksen tekemistä tulee asiakkaan tutustua huolellisesti rahoitusvälinettä koskeviin ehtoihin, ominaisuuksiin ja niistä aiheutuviin velvollisuuksiin, jotta asiakas voi ymmärtää rahoitusvälineisiin liittyvät riskit ja sijoituspäätöksestä aiheutuvat vaikutukset asiakkaan taloudelliseen asemaan, sisältäen verovaikutukset. Asiakkaan on myös tärkeää perehtyä sijoitusmarkkinoihin, erilaisiin sijoitusvaihtoehtoihin ja palveluihin.

Sijoitustoiminta sisältää aina taloudellisia riskejä. Tavoiteltu tuotto voi jäädä saamatta ja sijoitetun pääoman voi menettää osittain tai kokonaan. Asiakas vastaa aina itse omien sijoituspäätöstensä taloudellisista vaikutuksista. Ennen sijoitus- tai luotonottopäätöksen tekemistä on suositeltavaa, että asiakas hankkii tarvittaessa kulloiseenkin tilanteeseen soveltuvia asiantuntijaneuvoja. Rahoitusvälineiden historiallinen tuotto ei ole taatua tulevista tuotoista.

Sijoittamisessa *riskiprofiili* tarkoittaa yleensä sijoittajan riskinottohalukkuutta, riskinsietokykyä ja tappionkantokykyä. Riskiprofiili voidaan jakaa kahteen tai useampaan pääryhmään: *matala* ja *korkea*, ja palveluntarjoajasta ja strategioista riippuen useampaan ryhmään siltä väliltä. Amplialla riskiprofiileita on neljä: *korkea*, *melko korkea*, *keskimääräinen* ja *matala*. Korkean riskiprofiilin sijoittaja on valmis ottamaan enemmän riskiä saavuttaakseen mahdollisesti korkeamman tuoton positiivisissa olosuhteissa. Tämä tarkoittaa, että sijoittaja on valmis hyväksymään ja pystyy taloudellisesti kantamaan mahdollisen merkittävän tappion negatiivisissa olosuhteissa. Matalan riskiprofiilin sijoittaja taas haluaa sijoittaa tavalla, jolla tavoitellaan alhaista tuottotasoa positiivisissa olosuhteissa samalla välttämällä merkittäviä tappioita negatiivisissa olosuhteissa.

12.1 Keskeiset sijoitusriskit

Markkinariski

Markkinariski tarkoittaa sijoituskohteen herkkyyttä kohdemarkkinoiden arvonvaihtelulle. Toisin sanoen markkinariski on sitä, että ne markkinat, joille sijoitus on tehty, heikkenevät kokonaan tai osittain, ja tästä syntyy sijoittajalle tappioita. Rahoitusvälineiden markkinariski aiheutuu markkinahintojen vaihteluista. Markkinariskejä ovat osake-, korko-, valuuttatai muut hintariskit. Rahoitusvälineiden arvo voi esimerkiksi nousta tai laskea sijoittajien kiinnostuksen (markkinasentimentti), kysynnän ja tarjonnan tai sijoituksen kohde-etuutena olevan arvopaperin hinnan mukaan. Markkinariski voi vaikuttaa rahoitusvälineen arvoon, olipa kyse sitten markkinoiden muutoksesta tai sijoitukseen liittyvästä muutoksesta. Sijoituksen arvonmuutokset voivat olla suurempia tai pienempiä kuin alla olevan kohdemarkkinan arvonvaihtelut.

Luotto- ja liikkeeseenlaskijariski

Luottoriski on riski siitä, että lainan liikkeeseenlaskija on maksukyvytön eikä pysty suoriutumaan veloitteistaan ja siten maksamaan korkoa tai erääntyvää pääomaa takaisin. Liikkeeseenlaskijariski liittyy joukkovelkakirjalainojen lisäksi myös strukturoituihin tuotteisiin.

Likviditeettiriski

Likviditeettiriski on sitä, että rahoitusvälinettä ei voi myydä tai ostaa tietynä ajankohtana, koska sen vaihto jälkimarkkinalla on alhainen tai sille ei ole lainkaan jälkimarkkinoita.

Korkoriski

Korkoriski viittaa rahoitusvälineen hinnanlaskuun korkotason muutoksen johdosta. Korkoriski vaikuttaa joukkovelkakirjojen tai muiden korkosijoitusten arvoon (pois lukien vaihtuvakorkoiset joukkovelkakirjalainat) suuremmin kuin osakkeiden arvoon, joten se on merkittävä riski joukkovelkakirjalainoihin sijoitavalle.

Ennenaikaisen lunastuksen ja uudelleen-sijoittamisen riski

Liikkeeseenlaskija voi tietyissä, ennalta määritellyissä tapauksissa, lunastaa joukkovelka-

kirjalainan takaisin ennen eräpäivää. Ennenaikaisen lunastuksen tapauksessa sijoittaja ei välttämättä saa odotettua korkotuottoa sijoitukselleen tai sijoittamaansa pääomaa takaisin. Uudelleen-sijoittamisen riski viittaa riskiin, että korvaava sijoitus joudutaan tekemään alhaisempaan korkotasoon tai muuten huonommilla ehdoilla kuin alkuperäinen sijoitus.

Yritysriski

Yritysriskillä tarkoitetaan yhtiöön liittyvää riskiä, eli riskiä siitä, että yhtiö menestyy odotuksia heikommin tai sitä kohtaa kielteinen, yhtiökohtainen tapahtuma, kuten kirjanpitoskandaali tai ison asiakkaan konkurssi, jonka seurauksena yhtiöön liittyvien rahoitusvälineiden arvo heikkenee.

Valuuttariski

Valuuttariskillä tarkoitetaan altistumista valuuttakurssien muutoksille. Vieraan valuutan määräisen sijoituksen tuotto ei ole sama kuin kotivaluutan määräisen sijoituksen. Valuuttakurssin muutos voi nostaa tai laskea sijoituksen euromääräistä tuottoa.

Vastapuoliriski

Riski, joka syntyy siitä, että liiketoimen vastapuoli laiminlyö velvoitteensa. Tämä voi realisoitua, jos vastapuoli esimerkiksi ajautuu maksukyvyttömäksi tai toimii epärehellisesti.

Vipuvaikutusriski

Vipuvaikutusriski voi viitata muun muassa velalla sijoittamisen aiheuttamaan suurempaan odotustuottojen keskihajontaan tai johdannaissopimuksen sisältämään vipuvaikutukseen. Jälkimmäisessä johdannaissopimus voi olla määritelty niin, että jo pieni vaihtelu kohde-etuuden arvossa johtaa suureen muutokseen johdannaisen hinnassa.

Selvitysriski

Kaupan toteutukseen liittyvä riski, eli sovittu kauppa ei toteudu joko siksi, ettei vastapuolella ole joko toimittava rahoitusvälinettä tai maksaa vaadittua kauppahintaa.

Markkinoiden kehittyneisyyteen liittyvä riski

Kehittyville markkinoille tehtäviin sijoituksiin voi kohdistua kyseisten maiden markkinoille liittyviä riskejä. Näitä ovat muun muassa markkinoiden tehokkuuteen, läpinäkyvyyteen, likviditeettiin, korruptoituneisuuteen, oikeusjärjestelmän luotettavuuteen ja lainsäädäntöön liittyvät riskit. Nämä riskit voimistavat monasti markkinaliikkeitä.

12.2 Yleisimmät rahoitusvälineet

Julkisesti noteeratut osakkeet

Osake on osakeyhtiön liikkeeseen laskema oman pääoman ehtoinen arvopaperi. Osakeyhtiön osakkeet antavat niiden omistajalle oikeuden osuuteen yhtiön osakepääomasta ja mahdollisista tulevista voitoista. Osakeyhtiöitä on kahdentyyppisiä: *julkisia* ja *yksityisiä*. Näistä vain julkisen osakeyhtiön osakkeilla käydään kauppaa säännellyllä markkinalla tai monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä, eli pörssissä. Noteerattujen osakkeiden hinnat julkaistaan viimeisiin tehtyihin kauppoihin

perustuen. Pörssilistatut osakkeet määritellään yksinkertaisiksi rahoitusvälineiksi.

Osakkeen arvo perustuu kulloinkin vallitsevaan näkemykseen osakkeen liikkeelle laskeneen osakeyhtiön arvosta. Sijoittaja voi menettää koko osakkeisiin sijoittamansa pääoman, jos yhtiö joutuu konkurssiin (liikkeeseenlaskijan maksukyvyttömyysriski). Markkinoiden yleinen kehitys, korkotaso, suhdannevaihtelut, lainsäädäntö, kilpailu ja muut vastaavat tekijät vaikuttavat siihen, millainen kysyntä yhtiön tuotteilla ja palveluilla tulevaisuudessa on.

Osakesijoituksen tuotto muodostuu osingosta ja osakkeen arvonnoususta. Osakkeenomistajalla on oikeus osinkoon. Osakeyhtiö maksaa kuitenkin osinkoja vain, jos sillä on taloudelliset edellytykset siihen. Siten osakkeenomistajalla on riski arvonnouskun lisäksi myös siitä, ettei hän saa osinkoa.

Osakkeiden tuotto on pitkällä aikavälillä ollut keskimäärin usein parempi kuin talletusten tai joukkovelkakirjojen, mutta toisaalta myös niiden arvonneilailtelut ovat olleet kovempia.

Tyypillisiä osakesijoittamiseen liittyviä riskejä ovat osakkeiden hinnanvaihteluihin liittyvä markkinariski ja kaupankäynnin määrään liittyvä likviditeettiriski. Muita riskejä ovat yhtiöön ja sen toimialaan liittyviä riskejä ovat kilpailuun, lainsäädäntöön, toimialan kehitykseen ja muihin vastaaviin tekijöihin liittyvät riskit (osakeriski).

Ulkomaisiin osakkeisiin voi myös liittyä taloudellisia, verotuksellisia, lainsäädännöllisiä, poliittisia ja muita vastaavia riskejä, jotka poikkeavat suomalaisista osakkeista. Euroalueen ulkopuolelle tehdyissä osakesijoituksissa voi realisoitua valuuttariski.

Kehittyvien markkinoiden osakkeisiin sijoittamista voidaan pitää muita osakesijoituksia riskillisempinä. Näiden markkinoiden riskejä nostavat poliittinen epävarmuus, vakiintumaton oikeuskäytäntö ja lainsäädäntö, valuuttakurssien vaihtelut, vastapuoliriskit ja alhaisempi markkinoiden likviditeetti (markkinoiden kehittyneisyyteen liittyvä riski).

Osakkeisiin rinnastetaan myös merkintä- ja optio-oikeudet, joista ensimmäiset oikeuttavat merkitsemään liikkeellelaskijan osakkeita. Jälkimmäiset taas voidaan jaotella osto- ja myyntioikeuksiin, jotka oikeuttavat optio-oikeuden haltijan ostamaan (osto-optio) tai myymään (myyntioptio) osakeyhtiön osakkeita tietyn ajanjakson aika etukäteen määrättyyn hintaan. Option ostohintaa kutsutaan preemioksi. Osto- ja myyntioptioiden ostaminen on vähemmän riskialtista kuin niiden myyminen (asettaminen), sillä jos kohde-etuutena olevan osakkeen tai muun arvopaperin hinta kehittyy negatiivisesti, voi option jättää toteuttamatta. Merkintä- ja optio-oikeudet voidaan ottaa kaupankäynnin kohteeksi säännellyllä markkinalla tai monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä, jolloin niillä voidaan käydä kauppaa kuten liikkeellelaskijan osakkeillakin. Merkintäoikeuden tai optiotodistuksen hinta riippuu osakkeen hintakehityksestä. Merkintä-

ja optio-oikeuden volatilitteetti on korkeampi kuin alla olevan osakkeen (vipuvaikutus), johtuen pienemmästä sitoutuneesta pääomasta.

Julkisesti noteeratut osakkeet ja niihin liittyvät merkintä- ja optio-oikeudet soveltuvat sekä ei-ammattimaiselle että ammattimaiselle asiakkaalle ja hyväksyttävälle vastapuolelle, jonka riskiprofiili on keskimääräinen, melko korkea tai korkea. Ne soveltuvat alhaisen kokemus- ja tietämystason asiakkaalle. Aikaisempi kokemus rahoitusvälineistä voi korvata alhaisen tietämystason, ja päinvastoin.

Listaaamattomat osakkeet

Toisin kuin julkisesti noteeratut ovat listaamattomat osakkeet sen sijaan monimutkaisia rahoitusvälineitä, joihin liittyviä riskejä varsinkin ei-ammattimaisen sijoittajan voi olla hankala ymmärtää. Listaamattomiin osakkeisiin liittyy etenkin huomattava yritys- ja likviditeettiriski. Ne soveltuvat sekä ei-ammattimaiselle että ammattimaiselle asiakkaalle ja hyväksyttävälle vastapuolelle, jolla on korkea riskiprofiili. Niihin sijoittamiseen vaaditaan korkea kokemus- ja tietämystasoa.

Rahamarkkinainstrumentit

Rahamarkkinainstrumentit ovat lyhytaikaiseen rahoitukseen suunniteltuja velkainstrumentteja. Rahamarkkinainstrumentteihin luetaan muun muassa valtion velkasitoumukset (treasury billit), kuntatodistukset, sijoitustodistukset, yritystodistukset sekä ECP:t (euro commercial papers).

Rahamarkkinainstrumenttien laina-aika on korkeintaan 12 kuukautta. Rahamarkkinainstrumentit ovat yleensä nollakorkoisia todistuksia, jonka haltijalle (velkoja) liikkeeseenlaskija (velallinen) maksaa todistukseen merkittynä eräpäivänä sijoituksen nimellisarvon. Tuotto muodostuu näin hankintahinnan ja nimellisarvon erotuksena. Sopimuksen voi tarvittaessa myydä jälkimarkkinoilla, jolloin takaisinosto tapahtuu ostohetken vallitsevaan markkinahintaan.

Rahamarkkinainstrumentteihin liittyvät tyypilliset riskit ovat korkoriski sekä liikkeeseenlaskijaan liittyvä luottoriski. Selvitysrishti merkitsee riskiä tappiosta, joka syntyy, jos vastapuoli ei kykene suoriutumaan velvoitteistaan.

Rahamarkkinainstrumentit soveltuvat sekä ei-ammattimaiselle että ammattimaiselle asiakkaalle ja hyväksyttävälle vastapuolelle, jolla on alhainen riskiprofiili. Kokemus- ja tietämysvaatimus on alhainen. Aikaisempi kokemus rahoitusvälineistä voi korvata alhaisen tietämystason, ja päinvastoin.

Joukkovelkakirjalainat

Joukkovelkakirjalainat ovat velkasitoumuksia, joita voivat laskea liikkeeseen julkisyhteisöt, kuten valtiot, kunnat, julkiset laitokset tai EU sekä yksityisen sektorin toimijat, yleensä yritykset. Joukkovelkakirjat, eli bondit tai obligaatiot, ovat yleensä joko kiinteä- tai vaihtuvakorkoisia mutta voivat olla myös nollakorkoisia. Joukkovelkakirjojen arvo määritellään niiden kassavirtojen nykyarvoista. Kassavirrat muodostuvat säännöllisistä kuponkikoroista ja

lainapääoman takaisinmaksusta. Vastaavasti nollakuponkilainoissa korkoa ei makseta ollenkaan, mutta ne liikkeeseen lasketaan alennuksella.

Tulevien kassavirtojen nykyarvoon vaikuttaa niiden diskonttokorko, joka on yhdistelmä vallitsevaa riskitöntä korkotasoa markkinoilla ja liikkeeseen laskijan luottoriskiä.

Joukkovelkakirjat ovat yleensä vakuudettomia, mutta myös vakuudellisia joukkovelkakirjoja esiintyy. Lainat, joille on asetettu täysi vakuus, sisältävät yleensä pienemmän luottoriskin kuin vakuudettomat lainat, ja niistä maksettava korko on yleensä siten pienempi.

Erilaiset joukkovelkakirjalainat, varsinkin sellaiset, joiden erääntyminen on lähellä, sopivat hyvin lyhytaikaiseen säästämiseen.

Vaihtovelkakirjalainat ovat joukkovelkakirjalainoja, joiden haltijalla on oikeus vaihtaa omistamansa velkakirjat saman liikkeellelaskijan osakkeisiin ennalta sovitulla vaihtosuhteella. Vaihtovelkakirjalainoissa yhdistyy siten lainan korkotuotto ja mahdollisuus joko lainapääoman palautukseen tai osakkeen arvonnousun hyödyntämiseen. Vaihtovelkakirjalaina on monimutkainen tuote.

Indeksilaina on monasti luonteeltaan strukturoitu tuote (kts. alempana) mutta teknisesti joukkovelkakirjalaina, jonka tuotto on sidottu jonkin ennalta määritetyn kohde-etuuden arvonkehitykseen. Kohde-etuutena voi olla osake, osakekori tai osakeindeksi. Muita kohde-etuuksia voivat olla myös valuutta tai valuuttakorit, hyödykejohtannaiset tai usean hyödykkeen muodostama hyödykekori. Kohde-etuuden arvo voi vaihdella laina-aikana. Indeksilainat voivat olla pääomaturvattuja, jolloin lainaan sijoitettu nimellispääoma maksetaan yleensä takaisin laina-ajan päättyessä kohde-etuuden arvonkehityksestä riippumatta. Pääomaturva on kuitenkin voimassa lainan erääntyessä. Jos indeksilainan haluaa myydä ennen eräpäivää, määräytyy myyntihinta myyntiajankohdan markkinahinnan perusteella. Tämä hinta voi olla pienempi tai suurempi kuin ostohetkellä sijoitettu nimellispääoma. Pääomaturva ei myöskään koske mahdollista ylikurssia (lainaa merkittävästi maksettua nimellisarvoa suurempaa hintaa) eikä merkintäpalkkiota. Pääomaturvan myöntämään liikkeeseenlaskijaan liittyy luottoriski.

Debentuuri puolestaan on joukkovelkakirjalaina, joka on liikkeellelaskijan konkurssitilanteessa etuoikeudeltaan huonommassa asemassa kuin liikkeeseenlaskijan muut velkojat. Tavallista lainaa suuremman luottoriskin vuoksi debentuurilainalle maksetaan yleensä parempaa korkoa kuin muille, ns. seniorimmille saman liikkeellelaskijan lainoille.

Joukkovelkakirjalainoihin liittyy yleensä korko-, luotto-, markkina- ja selvitysrisiki. Vieraan valuutan määräisiin lainoihin myös valuuttariski. On myös mahdollista, ettei lainalle noteerata jälkimarkkinalla päivittäistä hintaa (likviditeettirisiki). Lisäksi joukkovelkakirjalainoihin liittyy usein myös inflaatorisiki. Joukkovelkakirjoihin, jotka liikkeeseen-

laskija voi tietyin edellytyksin lunastaa ennen-aikaisesti takaisin, liittyy uudelleensijoitusrisiki. Indeksilainoihin saattaa liittyä myös vipuvaikutusrisiki.

Joukkovelkakirjalainat soveltuvat rahoitusvälineinä sekä ei-ammattimaiselle että ammattimaiselle asiakkaalle ja hyväksyttävälle vastapuolelle, jolla on alhainen tai keskimääräinen riskiprofiili. Kokemus- ja tietämystason tulee olla keskitasoa. Aikaisempi kokemus rahoitusvälineistä voi korvata tietämysvaatimuksen, ja päinvastoin.

Yleistä sijoitusrahastoista

Sijoitusrahastoissa asiakkaiden sijoitusvarallisuutta kerätään yhteen ja sijoitetaan useisiin eri sijoituskohteisiin. Sijoituskohteiden omistusten yhteenlaskettu arvo muodostaa kulloinkin perustan sekä rahaston kokonaisarvolle, että rahasto-osuuskohtaiselle arvolle (NAV). Sijoitusrahastoa hallinnoi rahastoyhtiö, joka nimeää vastuullisen omaisuudenhoitajan (salkunhoitaja), jolla on toimilupa sijoittaa rahaston sijoituksia rahaston sääntöjen mukaisesti. Rahastoon sijoittaneet omistavat rahaston varat, ja tämä omaisuus on erillistä säilytysyhteisön (pankki), omaisuudenhoitajan, rahastoyhtiön (kuten UCITS- tai AIF-manager) tai muunkaan osapuolen omaisuudesta.

Sijoitusrahastoihin liittyy monen tyyllisiä riskejä, riippuen rahaston sijoitusstrategiasta ja tyypistä. Sijoitusrahastot voidaan myös jaotella usealla lailla. Sijoituskohteiden mukaan jaoteltaessa erotellaan esimerkiksi osakerahastot, yhdistelmärahastot, korkorahastot ja raaka-aine- tai hyödykerahastot. Sijoitusrahastot voidaan lisäksi jaotella voitonjakoon perustuvan jaottelun mukaan niihin, jotka jakavat voittoa vuosittain sekä kasvurahastoihin, joissa voitto kasvattaa rahasto-osuuden arvoa. Samassa rahastossa voi olla sekä tuotto- että kasvuosuuksia. Sääntelymielessä rahastoista erotellaan UCITS-rahastot, erikoissijoitusrahastot (non-UCITS) ja vaihtoehtorahastot. Näiden ominaisuuksia on kuvattu alla tarkemmin.

UCITS - sijoitusrahastot

UCITS-rahastoja, joita kutsutaan yleisesti myös vain sijoitusrahastoiksi, säätelee sijoitusrahastolaki. Laissa määritellään miten ja mihin sijoitusrahastot saavat sijoittaa ja annetaan vaatimukset sijoitusten hajautukselle ja markkinakelpoisuudelle (likviditeetti). Sijoitusrahastot voidaan jakaa eri tyyppeihin sen mukaan, millaisiin rahoitusvälineisiin se sijoittaa. Rahasto voi sijoittaa esimerkiksi osakkeisiin (osakerahasto), korkoinstrumentteihin (korkorahasto) tai niiden yhdistelmiin (yhdistelmärahasto). Rahasto voi sijoittaa myös toiseen rahastoon (rahasto-osuusrahasto, ns. fund of funds). Rahaston säännöistä ilmenee sen sijoitustoiminnan tavoitteet ja rajoitukset. Suurin osa sijoitusrahastoista noudattaa sijoituspolitiikassaan riskin hajauttamista koskevia periaatteita.

UCITS-rahastot sopivat sekä ei-ammattimaiselle että ammattimaiselle asiakkaalle ja hyväksyttävälle vastapuolelle, jolla on alhainen, keskimääräinen,

melko korkea tai korkea riskiprofiili (riippuen tuotteesta). Alhainen tai keskitason kokemus- ja tietämysvaatimus pätee. Aikaisempi kokemus rahoitusvälineistä voi korvata tietämysvaatimuksen, ja päinvastoin.

Erikoissijoitusrahastot (non-UCITS)

Sellaisia rahastoja, jotka poikkeavat UCITS-direktiivissä tai sijoitusrahastolaissa määritellyistä hajautusperiaatteista, kutsutaan erikoissijoitusrahastoiksi. Niissä voi olla esimerkiksi pienempi määrä sijoituskohteita tai niiden osuuksien lunastusväliä voi olla rajoitettu rahasto-osuudenomistajan edun tai rahaston harjoittaman sijoituspolitiikan vuoksi. Erikoissijoitusrahastot ovat sääntelymielessä vaihtoehtorahastoja, niiden nimessä on oltava sana *erikoissijoitusrahasto*.

Erikoissijoitusrahasto sopivat ammattimaiselle asiakkaalle sekä tuotekohtaisesti sellaiselle ei-ammattimaiselle asiakkaalle, joka ymmärtää tarpeeksi hyvin rahaston toimintaperiaatteen ja riskit. Asiakkaalla tulee olla keskimääräinen, melko korkea tai korkea riskiprofiili sekä keskitason tai korkea kokemus ja tietämys rahastoista.

Vaihtoehtorahastot (AIF)

Vaihtoehtorahastot (AIF) voivat sijoittaa lähes mihin tahansa, sillä niiden sijoitustoimintaa ei ole säännelty. Sen sijaan laki vaihtoehtorahastojen hoitajista määrittelee, miten vaihtoehtorahastojen toiminta on järjestettävä ja mitä tietoja niiden on annettava viranomaisille ja sijoittajille.

Kiinteistö-, hedge- ja pääomarahastot (private equity, private debt) ovat esimerkkejä vaihtoehtorahastoista. Kiinteistörahastot sijoittavat nimensä mukaisesti kiinteistöihin; hedge-rahastot taas voivat noudattaa hyvin markkinariskeistä johdettavaa strategiaa tuottomielessä, kuten sijoittaa johdannaisiin, käyttää lainanottoa vivuttaakseen sijoituksiaan, harjoittaa lyhyeksi myyntiä, vaihtosopimuksia (swapit) tai muuta asymmetrisen riskiprofiilin sijoitusstrategiaa. Pääomarahastot sijoittavat listaamattomiin yrityksiin tai niiden velkakirjoihin, ja usein niillä ei ole likviditeettiä ennen kuin niiden sijoitettu pääoma on palautettu sijoittajalle pitkän sijoitusajan päätteeksi.

Vaihtoehtorahastoja voivat olla myös ETA-alueen ulkopuoliset, osin UCITS- rahastoja vastaavat rahastot, kuten esimerkiksi suurin osa Yhdysvaltoihin rekisteröidyistä rahastoista.

Vaihtoehtorahastot sopivat ammattimaiselle asiakkaalle sekä tuotekohtaisesti sellaiselle ei-ammattimaiselle asiakkaalle, jotka ymmärtävät tarpeeksi hyvin rahaston toimintaperiaatteen ja riskit. Asiakkaalla tulee olla keskimääräinen, melko korkea tai korkea riskiprofiili sekä keskitason tai korkea kokemus ja tietämys rahastoista.

ETF-rahastot

Pörssi-listatut rahastot eli ETF:t (exchange traded funds) muistuttavat tavallisia sijoitusrahastoja, mutta niiden osuuksilla käydään kauppaa pörsseissä osakkeiden tapaan. Toisin kuin sijoitusrahastoissa, joissa rahastoyhtiö liikkeeseen laskee ja lunastaa

rahasto-osuuksia kulloinkin vallitsevaan rahasto-osuuden arvoon (NAV-hinta), määräytyy ETF:ien hinta pörsseissä kysynnän ja tarjonnan mukaisesti. Hinta kuitenkin yleensä seuraa tarkasti päivän NAV-arvoa, koska muuten sijoittajille syntyisi mahdollisuus riskittömiin (arbitrage-) voittoihin.

ETF:t yleensä ovat passiivisia indeksirahastoja, joiden sijoitussalkku niiden nimen mukaisesti matkii viiteindeksiä. Tällaiset indeksirahastot ovat monasti hyvin hajautettuja ja kulusuhteeltaan edullisia johtuen passiivisesta salkunhoitotavasta ja ETF:ien kaupankäynnin painottumisesta jälkimarkkinalle, minkä vuoksi ETF-rahasto ei tarvitse käydä varsinaisesti kauppaa sijoitussalkun arvopapereilla uusien sijoittajien tullessa sisään tai vanhojen myydessä omistuksiaan. ETF:t voivat myös sijoittaa johdannaisiin, joiden arvo määräytyy valitun indeksin mukaisesti.

ETF-sijoittamiseen liittyvät riskit ovat pääsääntöisesti samat kuin muussa kansainvälisessä rahastosijoittamisessa. ETF-rahastot ovat kuitenkin rakenteiltaan erilaisia ja vaihtelevat liikkeeseenlaskijakohtaisesti. ETF:ä on kahdenlaisia kohde-etuudesta riippuen. Fyysisten kohde-etuuksien ETF:t ovat yleensä matalariskisempiä kuin synteettiset ETF:t. ETF-rahastoihin liittyy muun muassa markkina-, luotto-, valuutta- ja vastapuoliriski sekä mahdollinen asiakasvarojen säilytykseen liittyvä riski. On myös olemassa velkavivutettuja ETF:iä, joiden tuotto- ja tappiomahdolliset ovat moninkertaiset niiden kohde-etuuteen verrattuna.

Osa ETF:istä on niin sanotusti aktiivisia, eli ne seuraavat rahastosääntöjen mukaista aktiivista sijoitusstrategiaa. Suurin osa on kuitenkin passiivisia ja ne erikoistuvat johonkin tiettyyn indeksiin, kuten osakkeista tiettyyn toimialaindeksiin tai hyödykkeisiin.

ETF:ien riski määräytyy niiden sijoituskohteiden mukaan. Esimerkiksi hyödykkeisiin tai kehittyvien maiden osakemarkkinoille sijoittaviin ETF:iin liittyy yleensä korkeampi riski kuin teollisuusmaiden osakkeisiin, saati valtionlainoihin sijoittaviin ETF:iin.

ETF:t soveltuvat sekä ei-ammattimaiselle että ammattimaiselle asiakkaalle ja hyväksyttävälle vastapuolelle, jolla on alhainen, keskimääräinen, melko korkea tai korkea riskiprofiili (vaatimus vaihtelee tuotekohtaisesti). Kokemus- ja tietämysvaatimus on alhainen tai keskitasoinen. Aikaisempi kokemus ETF:stä voi korvata tietämysvaatimuksen, ja päinvastoin.

ETN:t ja ETC:t

Muita pörssinoteerattuja tuotteita ovat muun muassa pörssinoteeratut velkakirjat eli ETN:t (exchange traded notes) sekä pörssinoteeratut raaka-aineet eli ETC:t (exchange traded commodities).

Näistä ETN:t voivat muistuttaa taloudelliselta luonteeltaan tavallisia joukkovelkakirjoja tai noudattaa ETF:n tapaan tiettyä, liikkeellelaskijan nimitämän omaisuudenhoitajan (investment manager) valitsemaa sijoitusstrategiaa.

ETC:t taas sijoittavat nimensä mukaan raaka-aineisiin, raaka-ainefutuureihin tai muihin raaka-aineisiin liittyviin johdannaisiin. Sekä ETN:t että ETC:t ovat rakenteeltaan velkakirjoja eikä niiden toiminnassa tarvitse noudattaa sijoitusrahaston hajautus- ja vakuussäännöksiä – niiden sääntely on lähempänä vaihtoehtorahastoja. Sijoittajan asema voi olla markkinahäiriön tai liikkeellelaskijan maksukyvyttömyyden yhteydessä heikompi ETF-sijoittajaan verrattuna, ja näihin tuotteisiin voi niiden rakenteen vuoksi liittyä vastapuoli- (liikkeellelaskija-) riski. Muita yleisiä riskejä ovat sijoitusstrategiasta riippuen markkinariski, korkoriski ja luottoriski.

Rahoitusvälineet soveltuvat sekä ei-ammattimaiselle että ammattimaiselle asiakkaalle ja hyväksyttävälle vastapuolelle, jolla on keskimääräinen (vain ETN:t), ostaa tai myydä korkea tai korkea riskiprofiili. Tietämys- ja kokemusvaatimus on keskimääräinen tai sitä korkeampi.

Yleistä johdannaisista

Johdannaisilla tarkoitetaan sopimusta, jonka arvo riippuu sopimuksen kohde-etuuden arvon muutoksesta sekä muista tekijöistä, kuten korkotason vaihteluista, kulloinkin vallitsevasta markkinariskistä (volatiliteetti), johdannaisen jäljellä olevasta juoksuajasta tai muusta tekijästä. Johdannaisen kohde-etuutena voi olla esimerkiksi osake, kuten edellä on kuvattu, tai muu kohde-etuus kuten valuuttapari, korko, hyödyke, luottoriski tai indeksi. Johdannaisten juoksu-aika vaihtelee muutamista päivistä useisiin vuosiin. Yleisimpiä johdannaisia ovat optiot, termiinit, futuurit ja swapit eli vaihtosopimukset. Johdannaissopimukset voivat olla vakioituja tai räätälöityjä (OTC-johdannaiset).

Johdannaisia käytetään yleensä muiden sijoitusten suojaamiseen tai taloudellisilta riskeiltä, kuten korkotason tai säätilan muutoksilta, suojautumiseen. Johdannaisten lopullinen tuotto riippuu kohde-etuuden kehityksestä. Johdannaiskaupan lopulliseen tuottoon vaikuttavat myös muut mahdolliset sopimusehdot ja mahdollisesti vaadittavan pantin asettamiseen liittyvät kustannukset. Johdannaissijoittajalle voi myös aiheutua muita taloudellisia sitoumuksia tai kustannuksia kuten hankintahinta tai vakuusvaade. Koska johdannaisen hinta voi muuttua nopeasti, voi vastapuoli tai selvitysyhtiö vaatia sijoittajalta lisävakuutta, purkaa johdannaissijoituksen tai realisoida vakuutta.

Johdannaisten arvoon vaikuttavat suoraan kohde-etuuksiin liittyvät riskit ja niistä aiheutuvat hinnanvaihtelut. Johdannaissopimukseen liittyvät tyypilliset riskit ovat edellä mainitun kohde-etuuden arvoon vaikuttavan markkinariskin lisäksi myös vastapuolen maksukyvyttömyydestä johtuva luottoriski, vipuvaikutusriski (pienellä kohde-etuuden muutoksella voi olla suuri vaikutus johdannaissopimuksen arvoon) sekä mahdollinen valuuttariski.

Johdannaisista voidaan muodostaa yhdistelmiä. Yksittäisen johdannaisen ehdot voivat olla sellaisia, että voitto- tai tappiomahdollisuus voi kasvaa hyvin suureksi, teoriassa jopa rajattomaksi. Rahoitus-

välineet soveltuvat sekä ei-ammattimaiselle että ammattimaiselle asiakkaalle ja hyväksyttävälle vastapuolelle, jolla on korkea riskiprofiili. Johdannaiset edellyttävät korkeaa sijoitustietämystä ja -kokemusta.

Johdannaiset - optiot

Optiolla tarkoitetaan oikeutta, mutta ei velvollisuutta, ostaa tai myydä rahoitusväline sovittuun hintaan. Tämä voi tapahtua etukäteen määritettynä päivänä tai ennen sitä. *Osto-optio* antaa haltijalleen oikeuden tietyn ajanjakson aikana ostaa kohde-etuutena olevaa rahoitusvälinettä etukäteen määrättyyn hintaan. *Myyntioptio* antaa puolestaan oikeuden tietyn ajanjakson aikana myydä kohde-etuutta etukäteen määrättyyn hintaan.

Osto- ja myyntioptioiden ostaminen on vähemmän riskisempää kuin niiden myyminen. Ostetun option voi jättää käyttämättä, jos kohde-etuuden arvo kehittyi negatiivisesti. Suurin mahdollinen tappio rajoittuu tällöin itse optiosta maksettua kokonaishintaan. Optioihin sisältyvät yllä kuvatut johdannaisten riskit.

Muiden johdannaisten tavoin optiot soveltuvat sekä ei-ammattimaiselle että ammattimaiselle asiakkaalle ja hyväksyttävälle vastapuolelle, jolla on korkea riskiprofiili. Johdannaiset edellyttävät korkeaa sijoitustietämystä ja -kokemusta.

Futuurit ja termiinit

Futuureilla ja termiineillä tapahtuvaan kaupankäyntiin liittyy sitoumus kohde-etuutena olevan arvopaperin tai hyödykkeen ostamisesta tai myynnistä toteutusajankohtana. Futuuri- ja termiinisopimuksia koskee vakuuden asettamisvelvollisuus, jonka vaikutuksiin sijoittajien on syytä perehtyä.

Kaikkien pörssissä kaupattavien futuurien ja termiinien hinta lasketaan päivittäin ja sijoittajan on maksettava mahdolliset lisävakuudet. Muussa tapauksessa vastapuoli voi irtisanoa sopimuksen. Futuureihin ja termiineihin liittyy edellä kuvatut johdannaisiin liittyvät riskit, etenkin vipuvaikutusriski.

Muiden johdannaisten tavoin futuurit ja termiinit soveltuvat sekä ei-ammattimaiselle että ammattimaiselle asiakkaalle ja hyväksyttävälle vastapuolelle, jolla on korkea riskiprofiili. Johdannaiset edellyttävät korkeaa sijoitustietämystä ja -kokemusta.

Swapit

Swapit ovat vaihtosopimuksia, jonka osapuolet sopivat jatkuvista toisilleen suoritettavista maksueristä. Nämä voivat perustua esimerkiksi muuttuvaan ja kiinteään korkoon (korkoswap), valuuttavaihtoon tietyin väliajoin (valuuttaswap) tai esimerkiksi osakeindeksin tuoton hyvittämiseen vastapuolelle neljännesvuosittain kiinteää maksua vastaan (ns. total return swap).

Muiden johdannaisten tavoin swapit soveltuvat sekä ei-ammattimaiselle että ammattimaiselle asiakkaalle ja hyväksyttävälle vastapuolelle, jolla on korkea

riskiprofiili. Johdannaiset edellyttävät korkeaa sijoitustietämystä ja -kokemusta.

Warrantit

Warrantit ovat arvopaperistettuja johdannaisia, joilla käydään kauppa pörssissä. Kuten optioissa, määräytyy warrantinkin arvo kohde-etuuden perusteella. Kohde-etuutena voi olla esimerkiksi osake, indeksi, hyödyke tai valuutta. Ostowarrantti antaa oikeuden ostaa ja myyntiwarrantti oikeuden myydä kohde-etuus tiettyä ajankohtana tiettyyn hintaan. Warranteissa on yleensä kerroin, joka määrää, kuinka monta warranttia tarvitaan yhden kohde-etuuden ostamiseen tai myymiseen. Warrantissa sen liikkeeseenlaskija (yleensä investointipankki) antaa markkinatakauksen, jossa se sitoutuu luomaan jälkimarkkinan warrantille, eli antamaan myynti- ja ostohinnat ja käymään kauppaa näihin noteerauksiin koko warrantin juoksuajan.

Warrantit ovat riskeiltään muiden johdannaisten kaltaisia, ja etenkin liikkeeseenlaskijan luottoriski korostuu.

Muiden johdannaisten tavoin warrantit soveltuvat sekä ei-ammattimaiselle että ammattimaiselle asiakkaalle ja hyväksyttävälle vastapuolelle, jolla on korkea riskiprofiili. Johdannaiset edellyttävät korkeaa sijoitustietämystä ja -kokemusta.

Strukturoidut tuotteet

Strukturoidut tuotteet ovat arvopaperistettuja ja usein tiettyä sijoitustarkoitusta varten räätälöityjä rahoitusvälineitä, joita pankit (yleensä kansainväliset investointipankit) laskevat liikkeeseen. Strukturoidut tuotteet koostuvat usein yhdestä tai useammasta johdannaisesta sekä nollakorkoisesta joukkovelkakirjalainasta (ns. zero-coupon bond). Johdannais(t)en hinta on riippuvainen kohde-etuuden hinnasta. Kohde-etuuksia voivat olla yllä kuvattujen johdannaisten kohde-etuuksien tapaan mikä tahansa rahoitusväline tai stokastinen ilmiö, kuten säätila tai korkotaso. Useimmiten kohde-etuuksina käytetään kuitenkin likvideitä rahoitusvälineitä, kuten osakkeita, markkinakorkoja tai valuuttakursseja.

Strukturoitujen tuotteiden arvo määräytyy sen osien, eli johdannaisten ja joukkovelkakirjan arvon mukaan. Johdannaisten kohde-etuudella on usein suuri vaikutus strukturoidun tuotteen odotettuun tuottoon ja riskiin. Vähäisimmän markkina- ja luottoriskin tuotteissa kohde-etuutena ovat korot. Korkopohjaisessa tuotteessa sijoittaja vaihtaa sarjan tulevia kiinteitä korkosuorituksia muuttuvakorkoisiin tai toisinpäin. Valuuttapohjaisissa tuotteissa taas kohde-etuutena on usein valuuttapari: sijoittaja voi esimerkiksi kirjoittaa eli myydä osto-option sille valuutalle, jossa tuote noteerataan, jos hän uskoo että tämä lievästi heikkenee tai ei merkittävästi vahvistu tuotteen juoksuaikana. Osakkeet puolestaan ovat yleisin kohde-etuus, ja niissä tuotto- ja riskiprofiili vaihtelee suuresti pääomaturvatuista (capital protected notes) ehdollisen pääomaturvan tuotteisiin (autocalls, barrier reverse convertibles), joissa sijoittaja luopuu osakkeen nousupotentiaalista osin tai kokonaan mutta saa vastineeksi usein markkinakorkoa suuremman kuponkituoton.

Osakepohjaisissa strukturoiduissa tuotteissa yleinen tuotetyyppi ovat myös erilaiset osakkeen hintaa jossain määrin seuraavat tuotteet (delta one), jotka tarjoavat mm. osittaista pääomasuojaa (bonus certificate) tai vivutettua kurssinousua (outperformance certificate) vastineeksi osingon menetyksestä.

Strukturoituihin tuotteisiin voidaan sisällyttää vipuvaikutus, jolloin niiden tuotto- ja riskiprofiilista tulee epäsymmetrisempi ja kurssiheilahteluista voimakkaampia. Strukturoiduissa tuotteissa on usein liikkeeseenlaskijariski, sillä niiden liikkeeseenlaskijan ollessa maksukyvytön tai kyvytön suoriutumaan velvoitteistaan, voi sijoittajalta jäädä kupongit tai erääntyvä pääoma saamatta takaisin. Kohde-etuudesta riippuen markkinariski lukeutuu myös pääasiallisiin riskeihin, samoin kuin vähemmässä määrin korkoriski. Strukturoituihin tuotteisiin saattaa sisältyä myös likviditeettiriski, sillä jälkimarkkinan ylläpito on monesti yhden tahon, liikkeeseenlaskijan, varassa. Strukturoidusta tuotteesta riippuen tuotteet soveltuvat ei-ammattimaiselle asiakkaalle ja/tai ammattimaiselle asiakkaalle.

Strukturoidut tuotteet: osakekorit

Strukturoiduista tuotteista voidaan erottaa omaksi alaryhmäkseen tuotteet, joiden kohde-etuutena toimii rahoitusvälineistä koostettu kori, kuten osake-, hyödyke- tai joukkovelkakirjalainakorit. Näiden tuotteiden jälkimarkkinahinta käyttäytyy lineaarisemmin ja mukailee enemmän korin rahoitusvälineiden hinnankehitystä, koska sijoitukset tehdään suoraan kohde-etuuksiin johdannaisten ja nollakuponkibondin sijaan. Rahoitusvälinekoreista koostuvat strukturoidut tuotteet ovatkin markkinariskiltään ja luonteeltaan lähempänä AIF- tai UCITS-rahastoja kuin muita strukturoituja tuotteita.

Amplian tai sen emoyhtiö Amplia Wealth Switzerland AG toimivat omaisuudenhoitajana (investment manager) useissa kansainvälisten investointipankkien (UBS AG, Societe Generale SA, Goldman Sachs International) liikkeeseenlaskemissa osakekoripohjaisissa strukturoiduissa tuotteissa. Näitä tuotteita kutsutaan *actively managed certificate:iksi* (AMC), ja ne ovat ns. open-end tuotteita: niitä voi merkitä jälkimarkkinalta koska tahansa, ja niiden juoksuaikaa on yleensä yli kymmenen vuotta jäljellä.

13 VEROTUS

Asiakas vastaa aina itse sijoitustensa veroseurauksista, minkä vuoksi asiakkaan tulee perehtyä huolella rahoitusvälineeseen liittyvään verotukseen ennen sijoituspäätöksen tekemistä. Epävarmoissa tilanteissa asiakkaan on suositeltavaa kääntyä veroasiantuntijan puoleen. Lisätietoa eri rahoitusvälineiden ja -palveluiden verokohtelusta saa Verottajan sivuilta www.vero.fi.

14 ASIAKASNEUVONTA, -PALAUTE JA OIKEUS-SUOJAKEINOT

Asiakaspalveluun liittyvissä kysymyksissä asiakkaan tulee ottaa ensi sijassa yhteyttä suoraan Ampliaan ja sen edustajiin tai Amplian sidonnaisasiamiehiin luvun 2.2 yhteystietojen mukaisesti.

käytössä kaikille ei-ammattimaisille asiakkaille, jotka ovat asiakassuhteessa sijoituspalveluyritykseen.

Amplian hallitus on hyväksynyt sille määritetyt toimintaperiaatteet ja menettelytavat asiakaspalautteen käsittelyä varten, jotta palaute voidaan käsitellä ripeästi sekä johdon- ja oikeudenmukaisesti. Asiakas voi antaa palautetta henkilökohtaisen asioinnin yhteydessä, puhelimitse, sähköpostilla tai kirjeitse luvun 3 mukaisesti. Jos Amplian ja asiakkaan välillä ei päästä mahdollisessa riitatilanteessa neuvotellen ratkaisuun, asiakkaan tulee viipymättä ilmoittaa Amplialle palveluun liittyvästä virheestä ja siihen mahdollisesti liittyvästä vaatimuksestaan. Mahdolliset asiakasvalitukset osoitetaan aina kirjallisesti Amplialle. Asiakasvalituksesta on käytävä ilmi asiakkaan yhteystiedot ja tarkka selostus virheestä. Amplia ilmoittaa vastaanottaneensa asiakasvalituksen, tiedottaa valitusprosessista ja käsittelyn etenemisestä. Amplia pyrkii vastaamaan asiakasvalitukseen pikimmiten, kuitenkin viimeistään viikon kuluessa asiakasvalituksen vastaanottamisesta. Asiakaspalaute käsitellään johdonmukaisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla, voimassa olevien säädösten mukaisesti. Asiakaspalautteen käsittelee Amplian compliance officer, sillä Amplia ei ole perustanut erillistä liiketoiminnoista riippumatonta asiakasvalitus-toimintoa. Amplia huomioi prosessiin liittyvät mahdolliset eturistiriidat ja pyrkii välttämään ne niin hyvin kuin mahdollista. Asiakas saa tietoa valituksensa käsittelystä ottamalla yhteyttä Amplian toimitusjohtajaan. Toimitusjohtaja antaa asiakasvalituksen käsittelystä asiakkaan pyynnöstä tietoa hänen palautettaan koskevasta käsittelyprosessista ja tarpeen mukaan sen etenemisestä. Jos ratkaisua ei voida ilmoittaa aikarajan puitteissa, on Amplian ilmoitettava valituksen esittäjälle viivästyksen syistä ja kerrottava, milloin käsittely todennäköisesti saadaan valmiiksi. Lopullinen ratkaisu annetaan kirjallisena ja siihen liitetään perusteellinen ja selkeästi esitetty selvitys valitusta koskevasta Amplian kannasta.

Jos Amplian ja asiakkaan välillä ei saavuteta molempia tyydyttävää ratkaisua, asiakas voi pyytää Vakuutus- ja rahoitusneuvonnasta apua tilanteen selvittämisessä tai viedä erimielisyyden ratkaisutavaksi Sijoituslautakuntaan. Vakuutus- ja rahoitusneuvonnan yhteystiedot ovat:

Vakuutus- ja rahoitusneuvonta (Fine)

Porkkalankatu 1,

00180 Helsinki

Puh. (09) 68 50 120

Sähköposti: info@fine.fi

www.fine.fi

Sijoituslautakunta neuvoo, ohjaa ja etsii ratkaisua asioissa, jotka liittyvät sijoituspalvelulainsäädäntöön ja siihen liittyvien viranomaismääräysten sisältöön, sijoituspalvelusopimusten ehtojen soveltamiseen, hyvän arvopaperikauppatapan ja muuhun arvopaperikäytäntöön. Palvelu on maksutonta ja